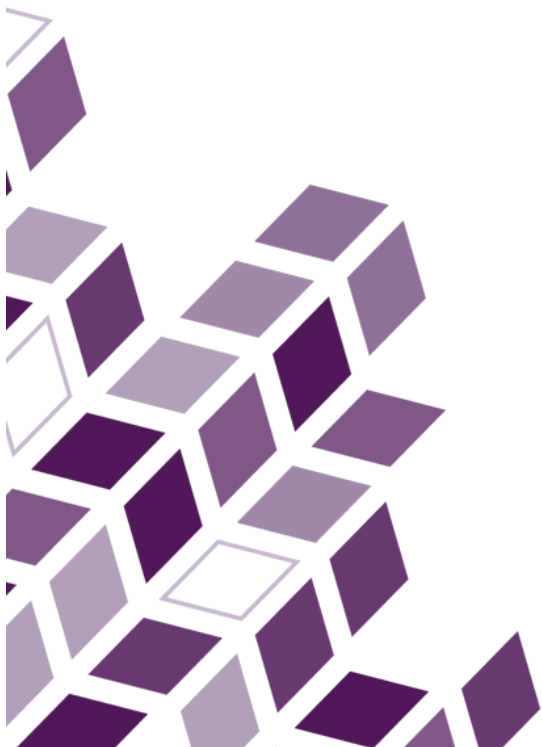

Årsrapport 2012 og årsplan 2013

Innhold :

Forord	3
1 Innledning	4
1.1 Overordnede føringer	4
2 Generell tilstandsrapport	6
2.2.3 Status for oppfølgingen av den strategiske planen.....	9
3 Rapport for 2012	11
3.1 Norsk utdanning – kvalitetssikring (tilsynsvirksomheten).....	11
3.1.1 Prioriterte utviklingsprosjekter	11
3.1.2 Aktivitetsrapport for tilsyn med høyere utdanning.....	13
3.1.3 Aktivitetsrapport for tilsyn med fagskoleutdanning.....	16
3.1.4 Saksbehandlingskvalitet og brukerservice	18
3.2 Norsk utdanning – kvalitetsutvikling	20
3.2.1 Prioriterte utviklingsprosjekter	21
3.2.2 Aktivitetsrapport for utredninger, analyser og stimuleringsordninger.....	22
3.3 Utenlandsk utdanning.....	24
3.3.1 Prioriterte utviklingsprosjekter	26
3.3.2 Aktivitetsrapport for godkjenning av utenlandsk utdanning.....	27
3.3.3 Saksbehandlingskvalitet og brukerservice.....	31
3.4 Samfunnskontakt og organisasjon.....	33
3.4.1 Prioriterte utviklingsprosjekter	33
3.4.2 Kommunikasjon og samfunnskontakt (Styringsparameter).....	34
3.4.3 Internasjonalt samarbeid.....	37
3.4.4 Økonomiforvaltning	38
3.4.5 Personalforvaltning.....	41
3.4.6 Andre driftsmessige forhold.....	43
4 Plan for 2013	45
4.1 Norsk utdanning – kvalitetssikring (tilsynsvirksomheten).....	45
4.1.1 Prioriterte utviklingsprosjekter	45
4.1.2 Resultatmål for tilsynsaktivitetene.....	47
4.2 Norsk utdanning – kvalitetsutvikling	49
4.2.1 Prioriterte utviklingsprosjekter	49

4.2.2	Resultatmål for de rendyrkede utviklingsaktivitetene.....	51
4.3	Utenlandsk utdanning.....	53
4.3.1	Prioriterte utviklingsprosjekter	53
4.3.2	Resultatmål for godkjenning av utenlandsk utdanning.....	54
4.4	NOKUTs samfunnskontakt og organisasjon.....	55
4.4.1	Prioriterte utviklingsprosjekter	55
4.4.2	Resultatmål for fellesfunksjonene.....	57
4.5	Plan for disponering av tildelt bevilgning 2013.....	57
	Vedlegg: Budsjettforslag 2014-16.....	60

Forord

NOKUTs årsrapport for 2012 og årsplan for 2013 er strukturert etter virksomhetsmålene for NOKUT gitt av Kunnskapsdepartementet. Dokumentet er skrevet med tanke på at det skal fungere som grunnlagsdokument både for departementets etatsstyring av NOKUT og for NOKUTs interne virksomhetsstyring. Som vedlegg til dokumentet følger NOKUTs budsjettforslag for 2014-16.

Dokumentet ble vedtatt av NOKUTs styre 28. februar 2013.

Oslo, 11. mars 2013

Terje Mørland
Direktør

1 Innledning

1.1 Overordnede føringer

NOKUT opererer med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler, lov om fagskoleutdanning og forskrift om kvalitet i høyere utdanning (NOKUT-forskriften).

De overordnede føringene som ligger til grunn for denne årsrapporten og årsplanen står i:

1. NOKUTs strategiplan 2010-14 med tilhørende strategiske dokumenter (organisasjonsstrategi 2011-14, langtidsplan for tematiske prioriteringer 2012-14 og langtidplan for utvikling av området godkjenning av utenlandsk utdanning 2012-14)
2. Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2012 og 2013.

Strategiplanen og departementets tildelingsbrev angir de sammevirksomhetsmålene for NOKUT¹. Målene er avledet av NOKUTs formålparagraf i universitets- og høyskoleloven. Departementet konkretiserer i tildelingsbrevet også hvilke styringsparametere NOKUT vil bli fulgt opp på. NOKUTs interne virksomhetsstyring skjer med utgangspunkt i de sammestyringsparametere med noen mindre modifikasjoner.

I den interne styringen har NOKUT i tillegg sterkt fokus på oppfølging av strategiplanens seks hovedstrategier for videreutvikling av NOKUT. Vi definerer hvert år særskilte utviklingsprosjekter som skal bringe oss videre i forhold til utviklingsmålene.

Mål og styringsparametere:

Mål 1: NOKUT skal bidra til å sikre at kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning tilfredsstiller nasjonale standarder

- Antall vedtak og saksbehandlingstid
- Antall vedtak opphevet av NOKUTs klagenemnd
- Tilbakemeldinger på brukerundersøkelser

Mål 2: NOKUT skal stimulere til økt kvalitet i utdanningen ved norske universiteter, høyskoler og fagskoler

- Antall vedtak og saksbehandlingstid innen alle NOKUTs virksomhetsområder
- Antall arrangerte konferanser og andre møteplasser for sektoren om akkreditering og kvalitetssikring, godkjenning av fagskoleutdanning og generell godkjenning av utenlandsk utdanning
- Publiserte artikler, utredninger og analyser innenfor NOKUTs ansvarsområde

Mål 3: NOKUT skal bidra til at personer med utenlandsk utdanning får vurdert denne i forhold til norsk utdanning, og at arbeidsgivere og læresteder får korrekt informasjon om utenlandsk kompetanse

- Antall vedtak og saksbehandlingstid
- Antall vedtak opphevet av NOKUTs klagenemnd
- Tilbakemeldinger på brukerundersøkelser

¹ Det er teknisk forskjell i og med at vi i strategiplanen har fire mål, mens departementet opererer med fem. Dette kommer avta departementet har splittet opp det siste målet i strategiplanen.

Mål 4a: Samfunnet skal ha tillit til at kvaliteten på NOKUTs arbeid holder internasjonal standard

- Kvalitetssikring av egen virksomhet i forhold til internasjonale standarder og retningslinjer
- Ekstern informasjon og samfunnskontakt

Mål 4b: NOKUT skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnyttelse av ressursene

- Avvik ved gjennomføring av budsjett
- Søkning til ledige stillinger
- Kompetansemåling
- Arbeidsmiljø, herunder bl.a. sykefraværspersent

Hovedstrategier for videreutvikling av NOKUT

For å øke NOKUTs bidrag til samfunnet på de forannevnte målområdene angir strategiplanen seks hovedstrategier for videreutvikling av virksomheten. Kortversjonen er at NOKUT skal:

- Legge mer vekt på å stimulere kvalitetsutviklingen ved institusjonene
- Være mer helhetlig, effektiv og målrettet i tilsynsarbeidet
- Styrke rollen som helhetlig kompetansesenter for godkjenning av utenlandsk utdanning
- Gi bedre informasjon og service til brukerne
- Styrke dialogen med sektor og samfunn
- Videreutvikle en profesjonell og helhetlig organisasjon

Som supplement til strategiplanen har NOKUT utviklet mer detaljerte langtidsplaner som mer detaljert trekker opp retningen for utviklingen av virksomheten.

2 Generell tilstandsrapport

2.1 Økonomistatus

2012 ble et spesielt krevende år for NOKUT. Med den bevilgningen Stortinget hadde stilt til disposisjon var vi nødt til å planlegge året med å legge søknader om akkreditering og godkjenning i kø i påvente av kapasitet og midler til å kunne betale sakkyndige. Dette skjedde samtidig med at prognosene tydet på fortsatt sterk vekst i antall søknader om utenlandsk utdanning. I tillegg var vi i startfasen av planarbeidet for nytt saksbehandlingssystem og andre IKT-investeringer.

En midlertidig styrking av budsjetttrammen på 4 mill. kr. i løpet av 2012 og en permanent styrking av budsjetttrammen på 10 mill. kr vedtatt ved stortingsbehandlingen av Prop 1 S (2012-13), har medført at NOKUT har kunnet øke kapasiteten til søknadsbehandling. Dermed kan vi på kort sikt unngå ytterligere økning i restansene. Det ble også mulig å starte opp et tilsynsprogram for eksisterende studier og komme i gang med planleggingen av et flerårig prosjekt for IKT-investering.

Som forklart i budsjettforslaget for 2014-16 av 28.11.2012, er problemet imidlertid at styrkingen for 2013 er under halvparten av det NOKUT har beregnet at virksomheten vil trenge for å videreføre disse aktivitetene i 2014. I tillegg må det pga. arbeidsinnvandringen legges til grunn kraftig vekst i antall søknader om godkjenning av utenlandsk utdanning i de kommende årene. Her forventes dessverre betydelig økning i saksbehandlingstiden allerede i 2013. De økonomiske behovene framover er beregnet med utgangspunkt i at IKT-prosjektet skal bringe NOKUT fra papirbasert til elektronisk saksbehandling i løpet av perioden 2013-15. I budsjettforslaget har vi for øvrig lagt til grunn det ressursbehovet som minimum må påregnes for å drive NOKUTs kjernevirksomhet forsvarlig i tråd med fastsatte krav i lov og forskrifter parallelt med at IKT-løftet pågår.

Konsekvensen av utilstrekkelig bevilgning for 2014 vil være stopp/utsettelse av IKT-prosjektet og tilsyn med eksisterende virksomhet, samt at saksbehandlingstiden for godkjenning av utenlandsk utdanning kan komme over Lisboa-konvensjonens maksimalgrense på fire måneder. En utsettelse av IKT-prosjektet vil være spesielt uheldig da dette prosjektet er grunnlag for at NOKUT i framtiden kan yte bedre og mer effektive tjenester overfor brukerne i tråd med Regjeringens målsettinger.

2.2 Aktivitetsstatus

2.2.1 Saksbehandling og andre løpende oppgaver

På utenlandsområdet har etterspørselen etter NOKUTs tjenester økt kraftig de siste årene. Det gjelder både pågangen av søknader til vår egen godkjenningsordning og saksmengden i forhold til informasjon og rådgivning. I 2012 mottok NOKUT til sammen 5125 søknader om generell godkjenning. Sammenliknet med 2011 utgjør dette en økning på hele 17,6 %. NOKUT ferdigbehandlet 4414 søknader, en økning på 11,0 % i forhold til 2011. Selv med en betydelig økning i antall ferdigbehandlede saker, har restansen økt i løpet av året. For 2013 forventer vi en økning i saksmengden på om lag 15 %. Finanskrisen utenlands kombinert med lav arbeidsledighet og gode arbeidsvilkår i Norge er hovedforklaringen. At NOKUTs godkjenningsordning blir stadig bedre kjent i samfunnet, bidrar også.

Når det gjelder tilsyn med norsk utdanning ser antall søknader om etablering av nye utdanninger ut til å ha stabilisert seg de siste årene. Det årlige søknadstallet ligger på rundt 100 for fagskoleutdanning og 50-60 for høyere utdanning. Etter at en del søknader måtte legges i kø våren 2012, har vi ved hjelp av tilleggsbevilgningen vi fikk sommeren 2012 klart å komme ajour igjen. For 2013 forventer vi at aktivitetsnivået i søknadsbehandlingen samlet sett blir omtrent som i 2012. Med tilleggsbevilgningen ble det i tillegg mulig å forlenge pilotprosjektet for å utvikle det nye trinnvise tilsynet med

eksisterende studier til også å omfatte de store institusjonene. Som forklart i budsjettforslaget står dette programmet imidlertid i fare for å måtte avsluttes før det er ferdig i 2014. Utfordringen på tilsynsfeltet forsterkes av at vi i løpet av 2013 forventer flere søknader om institusjonsakkreditering og godkjenning av fagområde samtidig som seksårsryklusen i evalueringene av kvalitetssikringssystemer må overholdes.

Også innen utredning og analyse har det vært høy aktivitet. Det er publisert seks rapporter i tillegg til at noen kortere analyser utarbeidet til internt bruk ble gjort offentlig. Målet med NOKUTs utredninger og analyser er å belyse utfordringer knyttet til utdanningskvalitet slik at det kan anspore til systematisk forbedringsarbeid i sektoren. Særlig to av rapportene publisert i 2012, hhv. om FoU-basert profesjonsutdanning, og om studenter og læreres oppfatninger om kvalitet i høyere utdanning (oppfølging av NOKUTs kvalitetsbarometer), har generert mye ekstern oppmerksomhet og diskusjon i sektoren. I 2013 legger NOKUT opp til en omtrent samme nivå på analyseaktiviteten, men med en viss dreining mot bruk av data i NOKUT-portalen i DBH.

En viktig del av NOKUTs løpende virksomhet er kontaktarbeidet med sektorene vi betjener. Dette er et mindre synlig, men sentralt element i arbeidet med å bidra til å sikre og utvikle kvalitet. Gjennom 2012 er kontaktarbeidet trappet opp. I tillegg til de tre NOKUT-konferansene, som alle trekker flere hundre deltakere, dreier dette seg om møter på både strategiske og operative nivå og deltakelse på sentrale konferanser/arrangementer. NOKUT legger vekt på at både ledelse og øvrige medarbeidere skal bidra med informasjon og veiledning på eksterne arrangementer, både på eget initiativ og som respons på invitasjoner. I 2013 vil vi også prioritere å trappe opp kontakt- og mediearbeidet rettet mot arbeidslivet og det generelle samfunn. Dette vil bli gjort bl.a. med utgangspunkt jubileumskonferansen om utdanning og arbeidsliv og i tilknytning til arbeidet med den nasjonale studentundersøkelsen.

2.2.2 Utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten. Disse tiltakene er forankret i NOKUTs strategiske plan og representerer større løft utover det normale forbedringsarbeidet som skjer løpende. Noen av utviklingsprosjektene kan også være resultat av oppdrag fra departementet. Her presenteres kort de viktigste prosjektene i 2012. For fullstendig oversikt vises det til kapittel 3.

Innspill om ny tilsynsmodell for høyere utdanning og nasjonal strategi

Gjennom hele 2012 arbeidet NOKUT systematisk med å gjennomgå ti års erfaringer med Kvalitetsreformen og NOKUTs egen virksomhet. Hovedintensjonen med arbeidet var å vurdere behov for endringer i NOKUTs virkemidler, slik at NOKUT på best mulig måte, og innenfor en realistisk ressursramme, kan bidra til å sikre og utvikle utdanningskvalitet i den nesten tiårsperioden. Tidlig i arbeidet ble det imidlertid klart at endringer i NOKUTs egne virkemidler ikke bør behandles isolert, men sees i sammenheng med andre aktørers arbeid med utdanningskvalitet. Gjennomgangen resulterte derfor i et innspill til Kunnskapsdepartementet som både inneholder forslag om en helhetlig nasjonal strategi for satsning på utdanningskvalitet og ny modell for tilsyn med høyere utdanning. NOKUT avventer tilbakemelding fra departementet om videre arbeid.

Selvevaluering i forkant av ENQA-evaluering

NOKUT ferdigstilte vinteren 2013 en selvevalueringsrapport om virksomheten knyttet til norsk høyere utdanning. Selvevalueringen dokumenterer NOKUTs etterlevelse av European Standards and Guidelines (ESG) og er grunnlag for en ekstern evaluering våren 2013. En slik evaluering kreves hvert

femte år for at NOKUT skal kunne opprettholde sitt medlemskap i ENQA (the European Association for Quality Assurance in Higher Education).

Lansering av NOKUT-portalen i DBH

NOKUT-portalen ble ferdigstilt og lansert våren 2012 i forbindelse med NOKUTs årlige konferanse for høyere utdanning. Portalen inneholder et sett av indikatorer som belyser utdanningskvalitet. Indikatorer for kvalitet i utdanning og forskning er gjort lett tilgjengelige på studieprogramnivå i DBH. NOKUT-portalen skal bidra til en bedre utnyttelse av data i DBH, og vil være til nytte for institusjonene, studentene, Kunnskapsdepartementet, NOKUT, arbeidslivet og andre aktører.

Langtidsplan for utviklingen av området utenlandsk utdanning

NOKUT ferdigstilte i 2012 en langtidsplan som trekker opp retningen for den videre utviklingen av NOKUT som kompetansesenter for utenlandsk utdanning. Behovet for en slik plan kommer av den kraftige og vedvarende veksten både i saksvolum og nye oppgaver som feltet har opplevd gjennom flere år. Samling av dagens ressurser og kompetanse i en ny og større avdeling er basis for løftene som skal gjennomføres i langtidsplanen. Omorganiseringen gjennomføres vinteren 2013.

Godkjenning av høyere utenl. utdanning for personer med mangelfull dokumentasjon

NOKUT har på oppdrag av Kunnskapsdepartementet gjennomført et pilotprosjekt om godkjenning av utdannelsen til flyktninger og andre med mangelfull dokumentasjon. Prosjektet ble avsluttet vinteren 2013 med en rapport der NOKUT foreslår en permanent ordning der NOKUT bruker sakkyndige til å sannsynliggjøre utdanningene som ikke kan dokumenteres. NOKUT har beregnet at en slik ordning kan få et volum på 250 personer i året.

IKT-strategi

Det ble i 2012 utarbeidet en IKT-strategi som inneholder mål bilde, satsingsområder og tiltak for perioden 2012 – 2015. Strategien vil bli fulgt opp gjennom etablering av et flerårig IKT-prosjekt med oppstart i 2013. Kjernen i IKT-prosjektet vil være utvikling av nytt helelektronisk saksbehandlingssystem og samhandlingsportal, men det inkluderer også oppgradering av basal IKT-infrastruktur og innføring av ny driftsløsning.

I 2013 prioriterer NOKUT 11 utviklingsprosjekter, hvorav mange er oppfølginger eller videreføringer av tidligere prosjekter. Disse er:

- Oppfølging av innspillet om ny tilsynsmodell for høyere utdanning og nasjonal strategi
- Ekstern ENQA-evaluering av NOKUTs virksomhet
- Utarbeidelse av ny forskrift for tilsyn med fagskoleutdanning
- Utvidelse og ferdigstilling av pilotprosjektet om tilsyn med eksisterende virksomhet
- Etablering av nasjonal studentundersøkelse og ny nettportal
- Utvidelse av ordningen med Sentre for fremragende utdanning til alle fagområder
- Omorganisering og videre oppfølging av langtidsplanen for utlandsfeltet
- Styrking av samfunnskontakten med utgangspunkt bl.a. i jubileumskonferansen 2013
- Totalomlegging av NOKUTs nettsider
- Igangsetting av arbeidet med ny IKT-infrastruktur og samhandlingsportal
- Valg av og flytting til nye kontorlokaler fra 2014

Utviklingsprosjektene for 2013 er omtalt i kapittel 4.

2.2.3 Status for oppfølgingen av den strategiske planen

I sitt siste styremøte foretok det avtroppende styret en gjennomgang av status for oppfølgingen av strategiplanen for 2012-14. Gjennomgangen ble foretatt med utgangspunkt i NOKUTs seks hovedstrategier og en generell vurdering av NOKUTs omdømme som kontrollør og ”utviklingsagent”. Hovedinntrykket var at NOKUT er på god vei. Store tiltak er enten allerede gjennomført eller i ferd med å bli det på alle seks hovedområder i strategien. Likevel er inntrykket at det blir stadig vanskeligere å finne ressurser til å fylle hele mandatet. Spesielt kan det stilles spørsmål ved om NOKUT har tilstrekkelig ressurser og virkemidler til å fylle rollen som ”utviklingsagent” for sektoren som helhet. Dette henger dels sammen med kraftig søknadsvekst og den totale ressursituasjonen. Men den viktigste forklaringen er at NOKUT gjennom lov og forskrift tvinges til å prioritere kontroll ut fra minimumskrav, og i praksis i første rekke ved de mindre institusjonene. NOKUTs oppmerksomhet om institusjonene med de største studentmassene blir derfor beskjedent. Dette er nærmere omtalt i NOKUTs innspillet om ny tilsynsmodell og behovet for en nasjonal strategi for kvalitet i høyere utdanning og fagskoleutdanning.

Når det gjelder hva NOKUT selv kan gjøre av justeringer i den resterende del av strategiperioden, (2013 og 14) var det en hovedkonklusjon i gjennomgangen at det vil være fornuftig å fortsette å trappe opp det indirekte påvirkningsarbeidet gjennom styrket informasjon og dialog generelt, og med universitetene spesielt. Suksess i dette påvirkningsarbeidet avhenger av det er tuftet på et godt faktagrunnlag med gode analyser som oppleves som relevante av institusjonslederne. NOKUTs gjennomslagskraft avhenger også av tilstrekkelig synlighet og omdømme i samfunnet generelt. Det betyr at NOKUT generelt bør prioritere kommunikasjonsarbeidet opp. Et målrettet kommunikasjonsarbeid vil også kreve mer informasjon om hvordan sektor og samfunn opplever NOKUT gjennom omdømmeanalyser som bør komme i tillegg til eksisterende brukeranalyser. Blant annet på denne bakgrunn har NOKUT lagt opp til en betydelig styrking av arbeidet med kommunikasjon og samfunnskontakt i 2013.

2.3 Styrets vurdering av eget arbeid

Styret hadde i 2012 seks samlinger, hvorav to med overnatting. På samlingene er det avholdt seks styremøter, ett heldagsseminar, tre miniseminarer, samt besøk ved to høyere utdanningsinstitusjoner (UiB og HiB). Seminarvirksomheten var i 2012 i hovedsak knyttet til arbeidet med ny tilsynsmodell for høyere utdanning, som til slutt resulterte i innspill til departementet både om ny tilsynsmodell og behov for en helhetlig strategi for høyere utdanning og fagskoleutdanning. I tillegg var utviklingen i fagskolesektoren og NOKUTs rolle på dette feltet tema på ett av miniseminarene.

NOKUTs styrer har de siste årene suksessivt redusert tidsbruken knyttet til behandling av enkeltsaker til fordel for overordnede strategiske saker. Dette arbeidet fortsatte i 2012. Administrasjonen legger opp til tydelig strukturerte, prosessuelle forløp der strategiske saker som regel behandles i flere omganger. Seminarvirksomheten nevnt over er et eksempel på det. Flere saker starter i seminars form før de kommer tilbake til styret som ordinære saker.

Styrets tilsynsrolle med administrasjonen har i 2012 vært godt ivaretatt gjennom rapportering og informasjon i styremøtene. Det har vært mye oppmerksomhet om NOKUTs krevende økonomiske situasjon med kraftig vekst i saksmengden parallelt med at det er behov for å investere i nytt saksbehandlingssystem.

Styret har for øvrig vært tilfreds med godt nivå på saksfremleggene, og samarbeidet mellom styre og administrasjon har fungert godt. Direktør og styreleder har utover styremøtene hatt jevnlig møter/kontakt om løpende saker av strategisk betydning.

Det nye styret vil i 2013, utover tilsynsrollen knyttet til drift og utviklingsoppgaver, ha særlig oppmerksomhet på to overordnede problemstillinger. For det første er det på kort sikt helt avgjørende

for NOKUTs drift og utvikling å sikre den nødvendige finansieringen og kapasiteten til både kjernevirksomheten og IKT-investeringene. For det andre vil styret starte et arbeid med å videreutvikle og tydeliggjøre NOKUTs rolle i samfunnet. Dette arbeidet vil kunne munne ut i et forslag til tydeliggjøring av NOKUTs mandat og målstruktur og følges opp i et strategiarbeid i 2014.

3 Rapport for 2012

3.1 Norsk utdanning – kvalitetssikring (tilsynsvirksomheten)

Virksomhetsmål 1: NOKUT skal bidra til å sikre at kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning tilfredsstillende nasjonale standarder

NOKUT benytter følgende tilsynsformer: Institusjonsakkreditering, godkjenning av fagområder, evaluering/godkjenning av institusjonenes kvalitetssikringssystemer, akkreditering/godkjenning av nye utdanningstilbud og tilsyn med etablert utdanning.

NOKUTs tilsyn har både kontroll og utvikling som formål. Tilsynet er en kontroll med lærestedenes interne kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten og med at deres utdanninger tilfredsstillende nasjonale kvalitetsstandarder. I det kontrollorienterte tilsynet med eksisterende virksomhet legges det inn betydelig tid til dialog med lærestedene. I tilsynsrapportene følges faglige vurderinger ofte opp med råd til lærestedene om hvordan de kan videreutvikle utdanningskvaliteten og kvalitetsarbeidet.

Tilsynet er i basert på sakkyndig vurdering som grunnlag for vedtak med stor betydning for lærestedet. I 2012 ble det benyttet ca. 200 sakkyndige i gjennomføringen av tilsynsaktivitetene.

Strategier for videreutvikling av feltet: NOKUTs seks hovedstrategier gir retning for utviklingen av tilsynsfeltet framover. I 2012 har tilsynsarbeidet lagt særlig vekt på mer *helhetlig, målrettet og effektivt tilsyn, økt vekt på å stimulere kvalitetsutvikling og bedre brukerservice*. For øvrig vises det til langtidsplan for tematiske prioriteringer 2012-2014. Denne planen gir blant annet strategiske føringer for tilsyn med eksisterende virksomhet.

Resultatmål på feltet: Med utgangspunkt i departementets styringsparametere settes det mål/prognose for forventet antall vedtak for de ulike tilsynsformene, samt for saksbehandlingstid, brukertilfredshet og antall saker som omgjøres av klagenemnda. I tillegg er det et mål å gjennomføre prioriterte utviklingsprosjekter etter oppsatt plan. Sist, men ikke minst, er det viktig at NOKUT selv innhenter opplysninger som kan si noe om konsistens i saksbehandlingen.

Kapittelets struktur: I dette kapittelet omtales først prioriterte utviklingsprosjekter på området i 2012. Deretter følger rapport for den løpende virksomheten med tilsyn av hhv høyere utdanning og fagskoleutdanning. Til slutt kommenteres kvalitet og effektivitet i saksbehandling og brukerservice.

3.1.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten. Disse tiltakene er forankret i strategiplanen og representerer større løft utover det normale forbedringsarbeidet som forventes å skje løpende i avdelingene. Det er gjennomført følgende utviklingsprosjekter på feltet i 2012:

Ny tilsynsmodell og behov for nasjonal strategi– innspill til Kunnskapsdepartementet

I desember 2012 sendte NOKUT et innspill til Kunnskapsdepartementet med forslag om nasjonal strategi for satsning på utdanningskvalitet og ny modell for tilsyn med høyere utdanning. Innspillet er resultat av en gjennomgang av ti år med erfaringer fra Kvalitetsreformen og NOKUTs virksomhet.

Hovedintensjonen med arbeidet var å vurdere behov for endringer i NOKUTs virkemidler, slik at NOKUT på best mulig måte og innenfor en realistisk ressursramme, kan bidra til å sikre og utvikle utdanningskvalitet i den nesten tiårsperioden. Tidlig i arbeidet ble det klart at endringer i NOKUTs egne virkemidler måtte ses i sammenheng med andre aktørers arbeid med utdanningskvalitet.

Derfor inneholder innspillet både forslag til ny tilsynsmodell og forslag om at det må utarbeides en helhetlig nasjonal strategi for satsning på utdanningskvalitet. En slik strategi bør angi ambisjoner og trekke opp retningen for arbeidet med å styrke kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning de kommende årene, for eksempel gjennom en egen stortingsmelding.

Når det gjelder tilsynsmodellen har NOKUT foreslått justeringer som skal bidra til at:

- Institusjonenes kvalitetsarbeid dreies ytterligere mot kvalitet og relevans på studentenes læringsutbytte
- Institusjonenes ansvar for å sikre kvaliteten løftes fram gjennom eksplisitt fokus på ivaretagelse av egne fullmakter
- Institusjonene setter seg høye og realistiske ambisjoner, og utvikler gode virkemidler, for å fremme utdanningskvalitet
- NOKUTs oppmerksomhet dreies fra akkreditering av nye utdanninger til tilsyn med eksisterende utdanning, og at institusjonene med mange studenter får mer oppmerksomhet
- NOKUTs ressurser brukes mer effektivt

Hovedtrekkene i forslag til justert tilsynsmodell kan oppsummeres i fire punkter:

- Institusjonene kan oppnå selvakkrediteringsrett på et gitt nivå etter å ha fått akkreditert et visst antall enkeltstudier
- NOKUT skal fortsatt akkrediterer studier høyskolene selv ikke kan akkreditere
- Nytt hovedvirkemiddel er periodiske evalueringer hvert åttende år med mulighet for oppfølging etter to år. Hovedfokus er på studentenes læringsutbytte og forvaltning av selvakkrediteringsrett. Evalueringene gjennomføres på ulik måte for institusjoner med og uten rett til å akkreditere studier.
- NOKUT skal fortsatt når som helst kunne føre tilsyn med enkeltstudier ved alle institusjonene.

For øvrig viser vi til rapporten med innspillet som ble oversendt departementet ved årsskiftet.

Arbeidet med innspillet foregikk gjennom hele 2012, og NOKUT hadde utstrakt kontakt med sektoren gjennom møter og presentasjoner på ulikt nivå med KD, UHR, NPH og NSO. I tillegg ble det som en del av NOKUTs arbeid med å styrke kontakten med universitetene, jf. kap. 3.4.1, avholdt kontaktmøte med prorektorene og studiedirektørene for de åtte universitetene. Dessuten er det holdt presentasjoner for noen ledergrupper og personalseminarer ved enkeltinstitusjoner.

NOKUT vil arbeide videre med sentrale elementer i innspillet i 2013, se kap. 4.1.1.

Tilsyn med eksisterende virksomhet - pilotprosjekt

I 2011 startet et pilotprosjekt for å utprøve ny modell for tilsyn med eksisterende virksomhet før den etableres som en permanent metode. Dette er av betydning av hensyn til konsistens og forutsigbarhet for involverte parter. I løpet av 2012 fikk NOKUT noe erfaring fra de to første trinnene i prosessen: kartlegging av potensielle tilsynsobjekter og redegjørelse. Utvalget av tilsynsobjekter både i fagskoleutdanning og høyere utdanning var såpass smalt at pilotprosjektet med utprøving av ny tilsynsmodell fortsetter fram til høsten 2014. Ved utvidelse av utprøvingen vil det bli lagt vekt på at det gis god tid (5 måneder) til at lærestedene kan rette opp avvik og utvikle kvaliteten før NOKUT eventuelt iverksetter full revidering

Revidering av seks tilbud i høyere utdanning og sju fagskoletilbud ble styrebehandlet i september 2012. Selve revideringen inngår som en del av den løpende virksomheten. Resultatene er beskrevet i hhv kap 3.1.2 og 3.1.3

Ny kartlegging av potensielle tilsynsobjekter: For høyere utdanning og fagskoleutdanning ble pilotprosjektet i 2012, i tillegg til bekrymringsmeldingene, utvidet med et større utvalg av studier:

- For høyere utdanning vil NOKUT velge ut mastergradsstudier ved universiteter og høyskoler, kartleggingen vil spesielt konsentrere seg om dokumentasjon på relevans for arbeidslivet, fagmiljøet og læringsutbyttebeskrivelser.
- For fagskoler vil utvalget knyttes til vurdering av kvalitetssikringssystem (KS): Det er 55 fagskoletilbydere som enda ikke har fått sine KS vurdert av NOKUT. Disse blir nå vurdert. Der fagskolen ikke kan fremvise troverdig system for kvalitetssikring, vil tilbyders utdanningstilbud inngå i kartlegging av potensielle tilsynsobjekter, også her er oppstart høsten 2012.

Denne kartleggingen ble påbegynt høsten 2012 og fortsetter med redegjørelse, dialog og eventuelt revidering i 2013, se omtale i plandelen, kapittel 4.1.1.

ENQAs evaluering av NOKUT 2013 – selvevalueringsprosjekt

ENQA (the European Association for Quality Assurance in Higher Education) skal i 2013 evaluere NOKUTs tilsyns- og utviklingsarbeid for norsk høyere utdanning i 2013. En slik evaluering kreves hvert femte år for at NOKUT skal kunne opprettholde sitt medlemskap i ENQA. I den forbindelse startet NOKUT våren 2012 opp en selvevaluering av sin virksomhet innen norsk høyere utdanning. Selvevalueringen skal dokumentere NOKUTs etterlevelse av European Standards and Guidelines (ESG). Selvevalueringen ble ferdigstilt i februar 2013. Den eksterne evalueringen vil skje vår/sommer 2013, se nærmere omtale i kapittel 4.1.1.

Revidering av retningslinjer for godkjenning i henhold til fagskoleloven

Dette prosjektet var planlagt med utgangspunkt i at Kunnskapsdepartementet hadde antydnet lov- og forskriftsendringer for fagskoleområdet våren 2012. Denne fremdriftsplanen ble ikke holdt. NOKUTs revidering er derfor utsatt til 2013, se omtale i kap. 4.1.1.

3.1.2 Aktivitetsrapport for tilsyn med høyere utdanning

Evaluering av institusjonenes system for kvalitetssikring

NOKUT startet i 2009 de første evalueringene av tidligere godkjente systemer (andre runde) i tråd med bestemmelsen om at det ikke skal gå mer enn seks år mellom hver evaluering av den enkelte institusjons system for kvalitetssikring. Evalueringsprosessen inneholder nå to besøk av de sakkyndige ved institusjonen.

Styret oppnevner hver høst en gruppe av sakkyndige som skal utføre evalueringer av system for kvalitetssikring i det kommende året. Gruppen bestod i 2012 av 32 personer. 16 av disse er eller har vært ansatt ved relevant norsk institusjon, sju er eller har vært ansatt ved relevant utenlandsk institusjon (i praksis nordiske) og ni er studenter. Nye studenter foreslås av NSO. Det årlige seminaret for sakkyndige ble holdt 19.-20. januar 2012.

Oversikt over gjennomførte evalueringer med vedtak i 2012 er gitt i tabell 3.1.2.

Antall gjennomførte evalueringer er i samsvar med oppsatt plan. Ett institusjonsbesøk måtte utsettes på grunn av streik. Det er fattet ti vedtak i styret, mens målet var tolv. Ni institusjoner uttrykker en positiv holdning til evalueringen i uttalelse til rapporten. To institusjoner har gitt uttrykk for uenighet i komiteens vurderinger eller presisert forhold i forbindelse med vurderingene.

Tabell 3.1.1: Institusjoner som fikk evaluert system for kvalitetssikring av utdanningen i 2012

Institusjon	Vedtaksdato	Merknad
Norges idrettshøgskole	14.02.12	Godkjenning av system opprettholdes. Første godkjenning ble gitt i 2005.
Høgskolen i Finnmark	24.04.12	Godkjenning av system opprettholdes. Første godkjenning ble gitt i 2005.
Lovisenberg diakonale høgskole	12.06.12	Godkjenning av system opprettholdes. Første godkjenning ble gitt i 2005.
Universitetet i Nordland	12.06.12	Godkjenning av system opprettholdes. Første godkjenning ble gitt i 2005 (Høgskolen i Bodø).
Høgskolen i Østfold	12.06.12	Godkjenning av system opprettholdes. Første godkjenning ble gitt i 2005.
Misjonshøgskolen	12.06.12	Godkjenning av system opprettholdes. Første godkjenning ble gitt i 2006.
NLA Høgskolen	13.09.12	Systemet ble ikke godkjent. De to høyskolene som inngikk i fusjonen til NLA Høgskolen pr. 2010 fikk begge godkjent systemene i 2005.
Høgskolen i Molde, Vitenskapelig høgskole i logistikk	13.09.12	Godkjenning av system opprettholdes. Første godkjenning ble gitt i 2006.
PolitiHøgskolen	01.11.12	Godkjenning av system opprettholdes. Første godkjenning ble gitt i 2006.
Universitetet i Tromsø	12.12.12	Godkjenning av system opprettholdes. Først godkjenning gitt i 2006.

Søknader om institusjonsakkreditering

Det ble ikke fattet vedtak om institusjonsakkreditering i 2012, og som forventet ble det heller ikke mottatt søknader om institusjonsakkreditering. 24. september ble det holdt et veiledningsmøte i forbindelse med søknader om å bli akkreditert høyskole. Representanter fra seks institusjoner deltok i veiledningsmøtet. I 2013 forventes tre søknader om å bli akkreditert høyskole og inntil to søknader om akkreditering som vitenskapelig høyskole.

Akkreditering av nye studietilbud

Behandling av søknader om akkreditering av nye studietilbud, kan resultere i ett av følgende vedtak: søknaden blir avvist på grunn av tekniske feil og mangler, søknaden får avslag eller søknaden blir akkreditert som nytt studietilbud. Prognosen for 2012 var 49 vedtak totalt. Resultatet ble 79 vedtak. Dette ble mulig på grunn av både kapasitets- og budsjettøkning i 2. kvartal. Tabell 3.1.2 gir en oversikt over antall nye søknader, positive og negative vedtak og avvisningsvedtak.

Totalt ble 60 % av søknadene avvist. Avvisningen var størst for gruppen søknader om kortere studietilbud og bachelorgradsstudier, 78 %. En årsak til dette kan være at flere institusjoner sendte inn mange søknader der det gjennomgående var store og systematiske mangler ved søknadene slik at alle ble avvist.

Tabell 3.1.2.: Oversikt over antall søknader om akkreditering av studietilbud og vedtak fattet 2011-2012, samt prognose 2013

Nivå	Ph.d.			Master			Bachelor			Kortere studier		
	2011	2012	Prog. 2013	2011	2012	Prog. 2013	2011	2012	Prog. 2013	2011	2012	Prog. 2013
Nye søknader	14	3	9	36	29	30	13	12	10	4	9	10
Positive vedtak	2	9		19	23		6	5		3	3	
Negative vedtak	3	1		2	5		2	1		2		
Avvisnings vedtak	4	1		8	15		2	9		2	7	
Sum vedtak	9	11		29	43		10	15		7	10	

Det var tre høyskoler som i 2012 fikk akkreditert studier på ph.d.-nivå for første gang. Dette betyr at det, i tillegg til universitetene og de vitenskapelige høyskolene, nå er ni høyskoler som har rett til å tildele doktorgrad. Ingen institusjoner fikk akkreditering for studier på mastergradsnivå for første gang. To søkere fikk akkreditering av studium for første gang. Dermed har Norge fått to nye høyskoler. De to nye høyskolene fikk akkreditering for studier på bachelornivå. En av høyskolene hadde tidligere tilbudt fagskoleutdanning.

For 2013 ventes det en økning i antall søknader om ph.d., mens antall søknader for de øvrige studietypene ventes å ligge omtrent på nivå med 2012.

Tilsyn med akkrediterte studier – revidering av akkreditering

Som omtalt i kap. 3.1.1 er det etablert et eget pilotprosjekt for utvikling av modellen for tilsyn med eksisterende virksomhet. Prosjektet startet med kartlegging og redegjørelse i 2011. Dette resulterte i et program for revidering av akkreditering for seks studier ved fire private høyskoler i 2012. Tre av revideringene gjaldt bachelorgradsstudier som Kunnskapsdepartementet har godkjent ut fra at institusjonene hadde akkreditering for flere mindre studieenheter som samlet utgjorde 180 studiepoeng.

Atlantis medisinske høyskole: Revidering av bachelorstudium i ernæring og bachelorstudium i medisin med underliggende studier, studiested Oslo og Fuengirola (Spania), samt nettstudier viste at utdanningene ikke tilfredstilte kravene til akkrediterte studier. Atlantis medisinske høyskole fikk frist til 1. juni 2013 for å rette opp de forhold som ikke er tilfredsstillende. Revideringen avsluttes i juli 2013.

Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling: Revidering av bachelorstudium i bygdeutvikling og studiet husdyrproduksjon (60sp) medvirket til at Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling lag ned studiet i husdyrproduksjon. Akkrediteringen er dermed nullstilt. Akkreditering opprettholdes for bachelorstudiet i bygdeutvikling.

Norsk gestaltinstitutt: Revidering av gestaltterapiutdanningen (120sp) viste at utdanningen ikke tilfredstilte kravene til akkrediterte studier. Norsk gestaltinstitutt har frist til 1. juni 2013 for å rette opp de forhold som ikke var tilfredsstillende. Revideringen avsluttes i juli 2013.

Norsk høgskole for helhetsterapi: Revidering av studiet kost og ernæring (30sp) viste at utdanningen ikke tilfredsstilte kravene til akkrediterte studier innen høyere utdanning. Norsk høgskole for helhetsterapi har heller ikke godkjent system for kvalitetssikring. Organisasjonen kan ikke lenger bruke betegnelsen høyskole.

3.1.3 Aktivitetsrapport for tilsyn med fagskoleutdanning

Godkjenning av nye fagskoletilbud og godkjenning av vesentlige endringer i allerede godkjente tilbud

Tabell 3.1.3 gir en oversikt over antall nye søknader, samt positive og negative vedtak i perioden 2010 til 2012, samt prognose for 2013.

Det har vært en liten økning i antall søknader om godkjenning av fagskoleutdanning fra 2011 til 2012, fra 102 til 114. I prognosen for 2013 har vi lagt til grunn at det totale søknadsantallet ser ut til å ha stabilisert seg rundt 100.

I prognosen for 2012 var det lagt til grunn at NOKUT ville fatte vedtak i 38 fagskolesøknader i 2012. Dette på grunn av manglende midler til sakkyndig vurdering. NOKUT fattet vedtak i 90 søknader om godkjenning av fagskoleutdanningen i 2012. Årsaken til at det er fattet vedtak i mer enn dobbelt så mange fagskolesaker enn planlagt, er den samme som for behandling av søknader om akkreditering av nye studietilbud, nemlig at NOKUT i mai 2012 fikk økte ressurser.

Det tydeligste utviklingstrekket på området er at langt flere søknader enn tidligere går videre til sakkyndig vurdering. Færre søknader blir avslått på grunn av mangler ved systemet for kvalitetssikring, styringsordningen og/eller reglementet. Til søknadsfristen våren 2012 ble søknader fra 45 % av tilbyderne avslått etter innledende vurdering. Tilsvarende tall fra 2011 var 56 %. Høsten 2012 var tallet 30 %.

Den positive utviklingen skyldes flere forhold:

- en tilbyder som allerede har fått akseptert system for kvalitetssikring, styreordning og reglement av NOKUT, vil som regel få akseptert søknaden for videre sakkyndig vurdering i senere søkerrunder.
- NOKUT har økt sin satsing på søkerveiledning, både i form av søkerkurs og andre tiltak for søkerveiledning.

Tabell 3.1.3: Fagskoleutdanning: oversikt over antall nye saker pr år og positive og negative vedtak i perioden 2009 – 2011, samt prognose for 2013.

	2010	2011	2012	Prognose 2013
Nye søknader	101	102	114	100
Positive vedtak	14	29	22 ¹	40
Negative vedtak	72	77	68 ²	60
Sum vedtak	86	106	90	100

¹ Inkludert 2 tilsagn om godkjenning

² Inkluderer 21 vedtak etter sakkyndig vurdering, 42 vedtak etter innledende vurdering og 5 trukkede søknader (etter sakkyndig vurdering) som ville endt med avslag.

På tross av at flere søknader går videre til sakkyndig vurdering, er andel positive vedtak lavere i 2012 enn i 2011 (24 mot 27 %). Det er altså langt flere som blir vurdert ikke tilfredsstillende av de sakkyndige i 2012 enn i 2011.

Årsaken til dette er sammensatt. I 37 av 48 utkast til tilsynsrapporter fant de sakkyndige at det faglige innholdet i utdanningsplanen ikke var tilfredsstillende. I 28 søknader av 48 fant de sakkyndige at læringsmålene eller tertiærnivået ikke kom godt nok frem. I 25 av 48 søknader fant ikke de sakkyndige at planverket faktisk førte frem til læringsmålene. Det kan virke som om fastsettingen av det nasjonale rammeverket (NKR) gir de sakkyndige en bedre forståelse av nivået fagskoleutdanningene skal ligge på.

I tillegg til søknader om nye fagskoletilbud mottok NOKUT 39 søknader om vesentlig endring av godkjent fagskoleutdanning. Også her brukes betydelige ressurser på saksbehandlingen. Det ble fattet vedtak i 51 slike saker. 30 (59 %) av disse var positive. Årsaken til at det er fattet vedtak i flere saker enn antall søknader er at det kom inn mange saker høsten 2011 som ble ferdigbehandlet i 2012.

Kunnskapsdepartementets prøveordning for fagskoler

15. februar 2012 innførte Kunnskapsdepartementet en prøveordning innenfor fagområdene «kunst, kultur, design og håndverk» og «medier og kommunikasjon» jf. rundskriv F-01-12. Prøveordningen innebærer at fagskoler, som tilbyr fagskoletilbud innenfor nevnte fagområder, skal kunne etablere tilbud for studenter som tas opp på grunnlag av fullført generell studiekompetanse.

Til søkerrunden med søknadsfrist 15. februar 2012 kom det inn elleve søknader (fra to tilbydere) hvor tilbyder søkte om å bli behandlet i tråd med prøveordningen.

Tabellen nedenfor viser i hvilken grad søknadene faller inn under prøveordningen og utfallet av søknaden.

Tabell 3.1.2. Søknader 15.02.12 etter prøveordningen jf. rundskriv F-01-12.

Forhold til prøveordningen	Antall	Utfall
Faller utenfor prøveordningen mht. fagområde	1	Negativt vedtak, men opptakskravet var ikke avgjørende
Prøveordningen gjorde ingen forskjell, da det ikke finnes tilsvarende utdanninger på vgo-nivå	8	1 positivt vedtak 2 tilsagn om positivt vedtak 1 søknad trukket hvor opptakskravet ikke var avgjørende 4 negative vedtak hvor opptakskravet ikke var avgjørende
Opptakskravet er ikke gjort tilstrekkelig rede for av tilbyder	1	Negativt vedtak, men opptakskravet var ikke avgjørende
Tilbudet bygger på vgo-utdanning og omfattes derfor av prøveordningen	1	Negativt vedtak, men opptakskravet var ikke avgjørende
Sum	11	

I tillegg søkte en tilbyder om godkjenning av fagskoleutdanningen «Billedkunst og skulptur» uten å be om å bli behandlet under prøveordningen.

Til søkerrunden med søknadsfrist 15. september 2012 kom det ikke inn noen søknader hvor tilbyder ønsket å bli vurdert etter prøveordningen. Det kom inn én søknad innen fagområdet «kunst, kultur, design og håndverk» og én innen «medier og kommunikasjon».

Erfaringene fra NOKUT er at prøveordningen så langt har hatt liten betydning for sektoren; kun 1 av 114 søknader falt inn under ordningen i 2012.

Godkjenning av fagområde

Det kom ikke inn noen søknader om godkjenning av fagområde i 2012. Det forventes imidlertid flere søknader i 2013. I rapporten for 2011 opplyste NOKUT om at fire søknader om godkjenning av fagområde skulle ferdigbehandles i april 2012. En av søknadene ble trukket. To av søknadene ble avslått av NOKUTs styre 24. april 2012. Samme dag fattet styret vedtak om godkjenning av fagområdet *grønne design- og miljøfag* ved Veia, Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører. Dette er den første fagskolen som har fått godkjent et fagområde.

Godkjenning av fagområde ble gjennomført som et pilotprosjekt, hvor formålet var å gi grunnlag for utviklingen av fremtidige saksbehandlingsrutiner. Pilotprosjektet ga videre grunnlag for utvikling av nye og mer effektive saksbehandlingsrutiner.

Tilsyn med godkjent fagskoleutdanning – revidering av godkjenning

Aftenskolen Høyres Studieforbund Region 1: Revidering av fagskoleutdanningene eldreomsorg og spesialpedagogikk ble iverksatt. Tilbyder har nedlagt virksomheten og godkjenning nullstilles.

Norsk jernbaneskole: Revidering av fagskoleutdanningen lokomotivførerutdanning førte til at godkjenningen opprettholdes.

Sommer Som Vinter AS: Revidering av fagskoleutdanningen aktivitetsbasert reiseliv førte til at godkjenningen opprettholdes.

Nordkapp maritime fagskole og videregående skole: Revidering av fagskoleutdanningen skipsoffiserutdanning i fagskolen førte til at godkjenning opprettholdes.

Ålesund kunsthøgskole: Revidering av fagskoletilbudet visuell kunst ble iverksatt. Ålesund kunsthøgskole har frist for levering av dokumentasjon i februar 2013.

Drammen kommune: Revidering av fagskoletilbudet fagskole i kommunehelsetjenester pågår.

3.1.4 Saksbehandlingskvalitet og brukerservice

Dette kapitlet omhandler kvalitet og effektivitet i saksbehandling og brukerservice. I 2012 gjaldt følgende kvalitetsmål for tilsynsvirksomheten:

Saksbehandlingstid: Søknader som kommer inn til en av to årlige søknadsfrister, skal avsluttes innen neste søknadsfrist, annen tilsynsvirksomhet skal følge gitt fremdriftsplan.

Brukertilfredshet: Det skal ikke forekomme negative tilbakemeldinger på arbeidet.

Antall saker som omgjøres av klagenemnda: Ingen

Saksbehandlingstid

Saksbehandlingstiden blir påvirket av hvor mange søknader som kommer inn til hver enkelt søknadsfrist. For behandling av søknader om akkreditering på bachelor- og mastergradsnivå var stort sett alle søknadene behandlet før neste søknadsfrist. Dette skyldes at området ble tilført ressurser i løpet av året.

Det ble mottatt kun en søknad på ph.d.-nivå til søknadsfristen våren 2012, noe som førte til at søknadsbehandlingen er ajour i forhold til saksbehandlingstid. For søknadsbehandling av ph.d.-søknader er det nå vår erfaring at denne tar for lang tid til at det er mulig med to søknadsfrister i året. Sektoren er varslet om at det for ph.d.-søknader gjelder én årlig søknadsfrist fra 1. november 2013.

Normal saksbehandlingstid fra ph.d-søknad er mottatt til styresaken er klar, er heretter angitt til 8 måneder.

Forventet saksbehandlingstid som beskrevet over, gjelder også for godkjenning av fagskoleutdanningen. Også her ble målet tilnærmet nådd gjennom styrking av området i løpet av 2012.

Brukertilfredshet

Etter evaluering av institusjonenes kvalitetssystem innhentes det ikke systematisk tilbakemelding fra institusjonen, men det legges vekt på hvordan de uttrykker erfaringene i sine tilsvarende til evalueringsrapportene. Som nevnt tidligere, uttrykker ni institusjoner en positiv holdning til evalueringen. To institusjoner har gitt uttrykk for uenighet i komiteens vurderinger eller presisert forhold i forbindelse med vurderingene.

NOKUT tilbyr veiledning til potensielle søkere innen høyere utdanning gjennom søkerkurs to ganger i året for hvert nivå (bachelor, master og ph.d.). Målet for kursene er å gi deltakerne forståelse av hva som kreves av en søknad om akkreditering. I 2012 var 94 personer fra 33 institusjoner på søkerkurs i 2012. En spørreundersøkelse til deltakere på søkerkurs viser at på påstanden «Jeg er i stand til å skrive en bedre søknad etter kurset» ble gjennomsnittsskåren 4,3 for deltakerne på kurs for 1. syklus og 3,8 for deltakerne for kurs for 2. syklus i en skala hvor 1 = «helt uenig» og 5 = «helt enig». Tilsvarende skår var i 2011 henholdsvis 5 og 4,5. - Ut fra det store antall avviste søknader, jobber vi videre med søkerkursene slik at kravene til utforming av søknader skal bli tydeligere. I 2013 vil vi ha spesiell oppmerksomhet på innholdet i kursene for 2. syklus. Brukerundersøkelsene hadde en relativ lav svarprosent i 2012.

For tilbydere som vil søke godkjenning av fagskoleutdanning, blir det holdt søkerkurs fire ganger hvert år. Totalt deltok 53 personer fra 13 fagskoler og 18 organisasjoner uten tidligere godkjenning i 2012. Resultatet fra brukerundersøkelser i 2012 viser at på påstanden: «Seminalet som helhet var nyttig for oss som skal søke om godkjenning» ble gjennomsnittsskåren 5,2 i en skala hvor 1 = «helt uenig» og 6 = «helt enig». I 2011 var tilsvarende skår 5,3. En skår over 5 anses som meget tilfredsstillende.

Klagesaker

Vi har for saker innen høyrere utdanning mottatt syv klager på vedtak om avvisning og en klage på negativt vedtak om akkreditering i 2012. Fem av klagen ble senere trukket. Tre av sakene er oversendt NOKUTs klagenemd, og en avgjørelse vil foreligge i 2013.

Det kom inn tre klager på fagskolesaker i 2012. En sak gjaldt sen saksbehandlingstid. Denne ble avvist med begrunnelse i at det ikke var et ubegrunnet opphold i saksbehandlingen og at søker hadde fått et foreløpig svar i medhold av forvaltningsloven § 11a. En sak gjaldt klage på utkastet til sakkyndig rapport. Denne ble avvist fordi det ikke var fattet vedtak i saken. Søkeren ble i tillegg orientert om at den sakkyndige vurderingen av en søknad om godkjenning ikke kan påklages, jf. NOKUT-forskriften § 1-9 c). En sak gjaldt klage på vedtak fattet på grunnlag av en sakkyndig vurdering. Denne ble også avvist jf. NOKUT-forskriften § 1-9 c).

Gjennomførte forbedringstiltak

Håndbok for sakkyndige

For å bedre kvaliteten på de sakkyndige rapportene på fagskoleområdet har NOKUT utviklet en egen veiledning, *Om å skrive en sakkyndig rapport*. Veiledningen ble tatt i bruk for første gang til søkerrunden høsten 2012.

Nye søkerveiledninger

På bakgrunn av justering av forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i norsk høyere utdanning som ferdigstilles februar 2013, er det arbeidet med nye søkerveiledninger i form av oppdatering av skriftlig dokumentasjon, oppdatering av veiledningskurs og informasjon på nett. Dette fortsetter i 2013.

Dokumentasjonskrav til fleksible utdanningstilbud

NOKUT har samarbeidet med Norgesuniversitetet for å videreutvikle veiledningen i søkerhåndbøkene blant annet for å tydeliggjøre dokumentasjonskrav for søknader om fleksible utdanningstilbud. Dette arbeidet vil videreutvikles i 2013 ved at alle søkerhåndbøkene for søknader om nye studietilbud innen høyere utdanning omarbeides.

Gjennomgang av informasjon på utvalgte kriterier

I 2012 ble kriteriet om læringsutbyttebeskrivelse og fagmiljøets sammensetning valgt ut for nærmere granskning som en del av kvalitetssikringsarbeidet og konsistensbetraktninger. Institusjonenes beskrivelser av hvordan studiet oppfyller kriteriene, samt den sakkyndige vurderingene av de samme kriteriene er samlet og gjennomgått. Dette har gitt informasjon om kvalitet i søknader, saksbehandling og sakkyndig vurdering som en indikasjon på konsistens i søknader og vurderinger. Informasjonen kan også si noe om kriteriets hensiktsmessighet og dermed gi innspill til vår langiktige utvikling. De samme kriteriene ble også gjennomgått i 2011, og vi kan se at det har skjedd en utvikling i søkernes utforming av faglige læringsutbyttebeskrivelser, noe som kan ha sammenheng med at kvalifikasjonsrammeverket skulle være implementert i sektoren i utgangen av 2012. For fagmiljøet ser vi at det er en tendens til at det er fokus på de kvantitative delene av fagmiljøet. Dette er tatt med i veiledningen av potensielle søkere for å sette mer fokus på det kvalitative i dette kriteriet.

Kvalitetssystem for tilsynsvirksomheten

Arbeidet med kvalitetssystem for tilsynsvirksomheten ble spesielt prioritert i 2012. Det foreligger nå et system som har til hensikt å sikre ledelsen på alle nivåer tilstrekkelig styringsinformasjon å bidra til å styrke forutsigbarhet for brukerne og å forhindre usaklig forskjellsbehandling. Brukernes erfaring skal innhentes. Tilsynsarbeidet skal tilrettelegges slik at det ivaretar egen læring, kvalitet og effektivitet i saksbehandlingen. Ved implementeringen blir kvalitetsmål og prosedyrebeskrivelser revidert.

Generell kontakt med brukerne

Ansatte i NOKUT har i 2012 deltatt aktivt på mange møteplasser, blant annet studentorganisasjoner, universitets- og høyskolerådet og fagskolerådet. Ansatte i tilsynsavdelingen har etter invitasjon gitt innlegg på 11 nasjonale konferanser og seminarer. Videre har ansatte vært med som deltakere på ulike konferanser og seminarer. Slik aktiv medvirkning og deltakelse har stor betydning for den generelle dialogen og utvikling både i sektoren og i NOKUT.

3.2 Norsk utdanning – kvalitetsutvikling

Virksomhetsmål 2: *NOKUT skal stimulere til økt kvalitet i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning.*

Dette gjøres dels som en integrert del av tilsynsarbeidet og dels gjennom aktiviteter som er rendyrket for å stimulere kvalitetsutvikling (som ikke inneholder noe kontrolllement)

NOKUTs tilsyn har både kontroll og utvikling som formål. I tillegg til å kontrollere at utdanningskvaliteten og kvalitetsarbeidet ved institusjonene tilfredsstillers nasjonale kvalitetskrav (minstekrav), gis det råd om hvordan institusjonene kan videreutvikle utdanningskvaliteten og sitt interne kvalitetsarbeid. Rådgivningen skjer både direkte i form av råd nedfelt i tilsynsrapportene om hvordan institusjonen kan forbedre utdanningene utover minstekravene, og indirekte i form av veiledning om hva som kreves for å tilfredsstillers minstekravene. Rådgivningselementet er særlig tydelig i de nye evalueringene av kvalitetssikringssystemer (fra 2009), men det gis råd om videreutvikling i alle prosesser hvor det benyttes sakkyndige. Tilsynsarbeidet er nærmere omtalt i kapittel 3.1 om kvalitetssikring.

Aktiviteter som er rendyrket for å stimulere kvalitetsutvikling omfatter følgende:

- Tilrettelegging av statistikk og indikatorer (jf. NOKUT-portalen)
- Utredninger, analyser og evalueringer for å frambringe, sammenstille og formidle kunnskap som lærestedene og/eller myndighetene kan bruke i sitt arbeid med å forbedre utdanningene.
- Stimuleringsordningene Sentre for fremragende utdanning og Utdanningskvalitetsprisen.
- Konferanser/seminarer og andre informasjonstiltak for å rette oppmerksomhet mot utdanningskvalitet og stimulere til dialog i sektoren,

Strategier for videreutvikling av feltet: En av NOKUTs seks hovedstrategier er *Økt vekt på å stimulere kvalitetsutvikling*. Strategien *Mer dialog med sektor og samfunn* gir også viktige føringer for utviklingen av NOKUTs arbeid med å stimulere til kvalitetsutvikling. Det er også utviklet en Langtidsplan for tematiske prioriteringer 2012-2014. Sistnevnte inneholder prioriterte tema som NOKUT mener har stor betydning for utdanningskvalitet. Planen skal være rettesnor for prioritering av NOKUTs egen innsats på de områder NOKUT selv kan sette dagsorden, herunder utrednings-/analyseprosjekter og tema fra konferanser.

Resultatmål på feltet: Med utgangspunkt i departementets styringsparametere settes det mål for forventet antall publiserte rapporter og artikler, samt for deltakelse og brukertilfredshet på de tre årlige NOKUT-konferansene.

Kapittelets struktur: Dette kapittelet omfatter kun de rendyrkede aktivitetene for å stimulere kvalitetsutvikling. Tilsynsaktiviteten er omtalt i kapittel 3.1. Først omtales prioriterte utviklingsprosjekter på området i 2012. Deretter følger aktivitetsrapport for den løpende aktiviteten på området. Konferanseaktivitetene rapporteres i et annet kapittel, se kapittel 3.4.3 om kommunikasjon og samfunnskontakt.

3.2.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten. Disse tiltakene er forankret i strategiplanen og representerer større løft utover det normale forbedringsarbeidet som forventes å skje løpende i avdelingene. Det er gjennomført følgende utviklingsprosjekter på feltet i 2012:

NOKUT-portalen i DBH

Arbeidet med NOKUT-portalen startet i 2011, og på NOKUTs årlige konferanse for høyere utdanning 25. april 2012 ble NOKUT-portalen lansert. Portalen inneholder et sett av indikatorer som belyser utdanningskvalitet. Indikatorer for kvalitet i utdanning og forskning er gjort lett tilgjengelige på

studieprogramnivå i DBH. Hensikten er både å samle og presentere data NOKUT selv bruker i sine akkrediteringer og evalueringer, indikatorer institusjonene kan benytte i sin interne kvalitetssikring og data som kan benyttes av ulike aktører i analysearbeid. NOKUT-portalene bidrar til en bedre utnyttelse av data i DBH, og vil være til nytte for institusjonene, studentene, Kunnskapsdepartementet, NOKUT, arbeidslivet og andre aktører.

Portalene er todelt og består av en "tilsynsinngang" og en egen "analyseinngang". Sistnevnte er operativ fra januar 2013, bl.a. med egne "fagfeltblomster", som visualiserer de ulike fagfeltenes utdannings- og forskningsprofil.

Arbeidet med å videreutvikle NOKUT-portalene fortsetter i 2013.

Nasjonal studentundersøkelse og nettportal

NOKUT fikk våren 2012 i oppdrag fra Kunnskapsdepartementet å utføre en nasjonal undersøkelse blant norske studenter høsten 2013. Arbeidet med å planlegge undersøkelsen startet opp høsten 2012. Formålet med undersøkelsen er å gi studiesøkere informasjon om studentenes syn på ulike sider av studiekvalitet, og informere på studieprogramtilbudsnivå på en ny nettportal. Hensikten er at den nye nettportalen skal være et naturlig sted å søke informasjon om studiekvalitet.

Målgrupper vil primært være studiesøkere, studierådgivere og studenter, men den vil også være nyttig for de høyere utdanningsinstitusjonene, myndighetene, arbeidslivet og allmuen /media.

Undersøkelsen vil omfatte om lag 67 000 studenter på andre året (3 semester) på rundt 1900 bachelor- og masterstudier kontaktes. Første publisering vil skje 1. februar 2014. Dette vil bli en årlig undersøkelse. Det meste av arbeidet med utvikling av studentundersøkelse og nettportal vil skje i 2013, og er nærmere omtalt i plandelen, se kapittel 4.2.1.

3.2.2 Aktivitetsrapport for utredninger, analyser og stimuleringsordninger

Utredninger og analyser

Tabell 3.2.1 gir en oversikt over ferdigstilte prosjekter i 2012 med tidspunkt for rapport eller publisering i fagtidsskrift. Av tabellen framgår også planene for 2013.

Det er i 2012 produsert seks rapporter publisert på nokut.no, og to faglig artikler for eksternt publisering. Spesielt rapportene om FoU-basert profesjonsutdanning og Oppfatninger om kvalitet i høyere utdanning genererte mye eksternt oppmerksomhet hhv. vinteren 2012 og vintren 2013. I tillegg har det vært en utbredt paper- og foredragsvirksomhet fra NOKUTs medarbeidere - både nasjonalt og internasjonalt. Kvaliteten på produktene er internt i Analyseavdelingen vurdert som tilfredsstillende.

Tabell 3.2.1: Oversikt over utredning- og analyseprosjekter i 2012

	Tittel	Ferdigstilt
Utrednings- og analyserapporter 2012	FoU-basert profesjonsutdanning – erfaringer frå evaluering av allmenlærer-, ingeniør- og førskolelærerutdannig (Stein Erik Lid, Rapport 2012-1)	Februar 2012
	Internasjonal fremvekst av et akkrediteringsregime innen høyere utdanning, og siste skudd på stammen: falske akkrediteringer (Ida Lønne, Rapport 2012-2)	April 2012
	Kvalitetsufordringer i fleksibel profesjonsutdanning (Astrid Børsheim, Rapport 2012-3)	April 2012
	Praksis i fagskoleutdanning (Ingrid Storm, Rapport 2012-4)	August 2012
	”En mastergrad er ikke en mastergrad”. Mastergrader ved statlige og private høyskoler (Turid Hegerstrøm, Rapport 2012-5)	Desember 2012
	Oppfatninger om kvalitet i høyere utdanning (Jon Haakstad og Katrine Nesje, Rapport 2012-6)	Desember 2012
Utrednings- og analyserapporter arbeidet med i 2012 som ferdigstilles i 2013	Kartlegging og analyse av praktisk pedagogisk utdanning (PPU) sin relevans for undervisning i skolen (Stein Erik Lid, Rapport 2013-?)	Februar 2013
	”Institusjonell dynamikk i den norske tertiære utdanningsektoren (Pål Bakken, Rapport 2013-?)	Mars 2013
	Kvalitetsarbeid på programnivå – samarbeidsprosjekt med tre fagmiljøer i høyere utdanning (Jon Haakstad m. fl., Rapport 2013-?)	Desember 2013
Aktuelle analyser og synteser	Månedlig intern utgivelse av 2-4 analyser og 10 korte nyhetssaker (Visste du at...) for å formidle aktuelle nasjonale og internasjonale begivenheter og utviklingstrekk knyttet til NOKUTs fagfelt	Det er i 2012 publisert 28 analyser og 90 ”Visste du at...” saker internt i 2012. 3 av analysene er også publisert for et eksternt publikum på NOKUTs hjemmesider.
Artikler i fagtidsskrift 2012	Jon Haakstad: ”Perceptions of Quality: NOKUTs quality barometers 2010- 2011” EUA 2012	
	Ole-Jacob Skodvin: “How to Measure Institutional Profiles in the Norwegian HE Landscape” in A. Curaj et al. (eds.); <i>European Higher Education Education at the Crossroads: Between the Bologna Process and National Reforms</i> . Springer	

Stimuleringsordninger

Sentre for fremragende utdanning (SFU)

Kunnskapsdepartementet ga høsten 2010 NOKUT i oppdrag å etablere og forvalte en ordning med Senter for fremragende utdanning, en parallell til Centre for fremragende forskning og andre toppsenterordninger innen forskning. Et pilotsenter øremerket lærerutdanning fikk SFU-status i desember 2011, og ble offisielt innviet 3. mai 2012. Pilotsenteret ProTed (Centre for Professional Learning in Teacher Education) er et samarbeid mellom universitetene i Oslo og Tromsø. Senterstatus tildeles for fem år, med mulighet for forlengelse i ytterlige fem år.

Det er bevilget penger til tre nye sentre for fremragende utdanning i statsbudsjettet for 2013. Mens senterstatus i pilotfasen var forbeholdt lærerutdanningsmiljøer, er det ved årets utlysning åpent for alle fagmiljøer å søke. Gitt tilfredsstillende kvalitet, er det ønskelig med faglig bredde blant sentrene, og at et av sentrene knyttes til helse- og sosialfag utdanningen. Utlysningen av de nye SFU vil skje 1. mars 2013.

Høsten 2013 ble pilotordningen evaluert av NIFU på oppdrag fra NOKUT. Evalueringsrapporten er et viktig verktøy i det videre arbeidet. Den positive evalueringen av NOKUTs forvaltning av ordningen gir en trygghet i det videre arbeidet og utlysningen av de tre sentene. Sentrene skal bidra til å utvikle fremragende kvalitet i høyere utdanning, og tydeliggjøre at undervisning og forskning er likestilte oppgaver for universiteter og høyskoler.

Utdanningskvalitetsprisen

Kunnskapsdepartementets utdanningskvalitetspris for 2012 ble delt ut for tolvte gang på NOKUT-konferansen for høyere utdanning. Prisen har til hensikt å stimulere institusjonene innenfor høyere utdanning til å arbeide systematisk med å fremme og videreutvikle kvaliteten på sine utdanninger.

I 2012 kom det i alt inn 17 søknader fra 15 institusjoner, av disse var 6 fra universiteter, 2 fra vitenskapelige høyskoler, 6 fra statlige høyskoler og 3 fra private høyskoler.

Utdanningskvalitetsprisen for 2012 ble delt mellom:

- Høgskolen i Lillehammer som fikk førstepris og kr. 500 000 for prosjektet ”BOL-studiet - en prakademisk utdanning av unge studenter innen HR”.
- Universitetet i Oslo fikk andrepris og kr. 300 000 for og prosjektet ”Computing in Science Education - Beregninger i realfagsutdanningen (CSE-prosjektet)”.
- Høgskolen i Gjøvik fikk tredjepris og kr. 200 000 for prosjektet ”Simuleringscenteret”.

3.3 Utenlandsk utdanning

Virksomhetsmål 3: *NOKUT skal bidra til at personer med utenlandsk utdanning får vurdert denne i forhold til norsk utdanning, og at arbeidsgivere og læresteder får korrekt informasjon om utenlandsk kompetanse.*

Dette gjøres dels gjennom å godkjenne utenlandsk høyere utdanning etter søknad fra enkeltpersoner, og dels gjennom informasjon og rådgivning til ulike aktører, samt ulikekoordinerende tiltak. NOKUTs oppgaver på feltet kan inndeles i tre hovedkategorier:

- godkjenne utenlandsk høyere utdanning etter søknad fra enkeltpersoner
- bistå universiteter, høyskoler og autorisasjonskontorer i deres arbeid med godkjenning av utenlandsk utdanning
- gi informasjon om utdanningssystemet i andre land, og om norske ordninger for godkjenning og autorisasjon basert på utenlandsk utdanning

NOKUTs oppgaver og myndighet på feltet er hjemlet i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrift. I tillegg har Kunnskapsdepartementet gitt NOKUT flere konkrete forvaltningsoppdrag. Blant annet gjelder dette arbeidet med å føre og kvalitetssikre listen over krav til generell studiekompetanse for søkere med utenlandsk utdanning (GSU-listen), og å være kontaktpunkt for EU-direktivet om godskriving av yrkeskvalifikasjoner.

Strategier for videreutvikling av feltet: En av NOKUTs seks hovedstrategier gir hovedretning for utviklingen av feltet utenlandsk utdanning: *Styrke rollen som helhetlig nasjonalt kompetansesenter for godkjenning av utenlandsk utdanning*. De to strategiene *Bedre informasjon og service til våre brukere* og *Styrke dialogen med sektor og samfunn* gir også viktige føringer for utviklingen av feltet.

NOKUT vedtok høsten 2012 «Langtidsplan for utvikling av området for godkjenning av utenlandsk utdanning 2012-2014». Suksess som helhetlig kompetansesenter for godkjenning av utenlandsk utdanning er avhengig av at brukerne oppfatter tjenestene våre som relevante og med høy kvalitet. Det er satt følgende brukerorienterte mål for perioden:

Som kompetansesenter for utenlandsk utdanning skal NOKUT:

- se helheten på fagfeltet
- fremstå som profesjonell med fokus på brukernes behov
- være en nasjonal ressurs for kunnskap og koordinering

Våre brukere skal oppfatte våre tjenester på følgende måte:

- Alle brukergrupper
 - skal vite hva de kan forvente av service fra NOKUT
 - oppfatte NOKUT som helhetlig, troverdig, brukerrettet og profesjonell i sitt arbeid
- Allmennheten skal innenfor definert serviceområde
 - få relevant informasjon til riktig tid
 - oppleve profesjonell og korrekt saksbehandling
- Læresteder og andre myndigheter skal innenfor definert serviceområde
 - kunne be om råd og hjelp ved behov ut fra egne premisser
 - forvente at NOKUT bidrar til deres oppgaveløsning
- Kunnskapsdepartementet skal kunne forvente at NOKUT
 - bidrar i deres regelverks-, system- og politikktutvikling
 - er en faglig premissleverandør på feltet

Resultatmål på feltet: Med utgangspunkt i departementets styringsparametere settes det mål/prognose for forventet antall vedtak om godkjenning, saksbehandlingstid, responstid på henvendelser, brukertilfredshet og antall saker som omgjøres av klagenemnda. I tillegg er det et mål å gjennomføre prioriterte utviklingsprosjekter etter oppsatt plan.

Kapittelets struktur: I dette kapittelet omtales først prioriterte utviklingsprosjekter på feltet i 2012. Deretter følger en aktivitetsrapport. Til slutt kommenteres kvalitet og effektivitet i saksbehandling og

brukerservice. NOKUT-konferansen for utenlandsk utdanning er også et viktig virkemiddel på feltet. Det rapporteres på denne sammen med øvrige konferanser, jf. kap. 3.4.3 Kommunikasjon og samfunnskontakt.

3.3.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten. Disse tiltakene er forankret i strategiplanen og representerer større koordinerte løft utover det normale forbedringsarbeidet som forventes å skje løpende i avdelingene. Det er gjennomført følgende utviklingsprosjekter på feltet i 2012:

Utvikling av langtidsplan for utlandsfeltet

Etterspørselen etter NOKUTs tjenester på området utenlandsk utdanning har de siste årene økt kraftig. Det gjelder både pågangen av søknader til vår egen godkjenningsordning og saksmengden på informasjons- og rådgivningsområdet. Antall ansatte og organiseringen av arbeidet har endret seg mye de siste årene. Dette var utgangspunkt for utviklingen av en langtidsplan for å styrke NOKUT som nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning.

Langtidsplan for 2012-2014 ble vedtatt i september. Samling av dagens ressurser og kompetanse i en ny og større avdeling er basis for løftene som skal gjennomføres i langtidsplanen. Med tidligere organisering var det stor sårbarhet ved fravær, og oppgavene var til dels overlappende. Avdelingene fikk felles leder da ny avdelingsdirektør tiltrådte 22. oktober 2012. Samtidig startet arbeidet med den indre organiseringen av den nye avdelingen.

Det er et mål at den nye organiseringen som nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning blir mer effektiv, robust og fleksibel for endringer enn dagens. Mer effektiv bruk av den nye avdelingens ressurser og felles kompetanse blir derfor viktige elementer i omorganiseringen. Det er videre viktig å legge opp til at oppgaveløsningen i minst mulig grad er avhengig av enkeltpersoner. Ved omorganiseringen må det også tas hensyn til at feltet står overfor endringer i arbeidsmåter som følge av innføring av ny teknologi og mulig skiftende prioriteringer som følge av gjennomgangen av oppgaver/mandat.

Arbeidet den indre organisering på utlandsfeltet og implementeringen av punktene i langtidsplanen fortsetter i 2013, jf. kap. 4.3.1.

Nye nettsider for utenlandsk utdanning

For å synliggjøre utlandsområdet på en helhetlig og brukervennlige måte på NOKUTs nettsider har NOKUT i løpet av 2012 gått gjennom alt innhold og struktur på nettsidene. Arbeidet med nettsidene videreføres i 2013 og første versjon av nye hjemmesider publiseres i første kvartal 2013, jf. beskrivelse i kapittel 4.4.1.

En nettbasert veiviser med blant annet en søkbar yrkesliste er utviklet og finnes nå på NOKUTs nettsider. Målet var å gi brukerne en sømløs overgang fra NOKUTs informasjonssider på nett til godkjenningskontorenes nettsider som omtaler godkjenning av utenlandsk utdanning. NOKUT ønsker med veiviseren å hjelpe søkere eller andre brukere til å finne egnet godkjenningsinstans for egen utdanning.

Videreutvikling av GSU-arbeidet

Arbeidet med listen over krav til generell studiekompetanse for søkere med utenlandsk utdanning (GSU-listen) er et omfattende arbeid som fortsatt er i en utviklingsfase. NOKUT har samarbeidet tett

med Samordna opptak i forbindelse med oppdateringer som er gjort i løpet av 2012. Til sammen ble det gjennomført 22 mindre oppdatering i løpet av 2012, som primært følger av endringer i lands utdanningssystemer. Videre er to nye land, Kosovo og Øst-Timor, inkludert i listen.

På bakgrunn av kartleggingsrapporten fra 2011 har NOKUT vært i dialog med Kunnskapsdepartementet om hvordan vi mener arbeidet med videreutviklingen av GSU-listen kan optimaliseres. NOKUT ønsker å etablere et lukket elektronisk informasjons- og diskusjonsforum der alle relevante aktører kan gis tilgang, at samarbeidet mellom NOKUT og Samordna Opptak (SO) formaliseres, og som konsekvens av dette at GSU-utvalget fases ut. NOKUT gjennomfører en kartlegging av sentrale aktørers holdninger til forslaget og forventer tilbakemeldinger i løpet av første kvartal 2013.

Godkjenning av høyere utenlandsk utdanning for personer med mangelfull dokumentasjon (flyktningprosjektet)

NOKUT har på oppdrag av Kunnskapsdepartementet gjennomført et pilotprosjekt om flyktninger og andre med mangelfull dokumentasjon. Prosjektet skal lede til en faglig vurdering av disse personers utdanning. Et liknende pilotprosjekt ble gjennomført i 2004, men de prosedyrene som ble etablert, har ikke fungert etter hensikten. Det ble utprøvd en ordning med tett samarbeid mellom NOKUT og lærestedene, der NOKUT hadde en koordinerende rolle for å sikre likebehandling. Med utgangspunkt i sakkyndig vurdering fra et lærested fattet NOKUT vedtak om generell godkjenning.

Målet med prosjektet var å vinne verdifulle erfaringer. NOKUTs vurderinger er at det ble høstet svært verdifulle erfaringer, og at pilotprosjektet var en suksess. I rapporten har NOKUT foreslått en permanent ordning for faglig vurdering av flyktninger med mangelfull dokumentasjon som i hovedsak er i tråd med pilotprosjektet. NOKUT anslår at det årlige behovet for slike vurderinger ligger på rundt 250, og rapporten inneholder en oversikt over hvilket finansieringsbehov som foreligger ved en implementering av en velfungerende permanent ordning for disse søkerne. Rapporten ble oversendt Kunnskapsdepartementet i februar 2013.

3.3.2 Aktivitetsrapport for godkjenning av utenlandsk utdanning

Aktivitetsrapporten er strukturert etter de tre hovedkategoriene av oppgaver:

- Godkjenning av utenlandsk høyere utdanning etter søknad fra enkeltpersoner
- Råd til andre institusjoner i enkeltsaker
- Informasjonsvirksomhet

Generell godkjenning etter søknad fra enkeltpersoner

I 2012 mottok NOKUT til sammen 5125 søknader om individuell godkjenning, en økning på hele 17,6 % fra rekordåret 2011. NOKUT ferdigbehandlet 4414 søknader om individuell godkjenning, en økning på 11,0 % i forhold til 2011. Selv med en betydelig økning i antall ferdigbehandlede saker, har restansen økt i løpet året. Til tross for dette gikk den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden ned i 2012.

Tabell 3.3.1: Antall individuelle søknader mottatt per år, antall vedtak, restanse og gjennomsnittlig saksbehandlingstid i perioden 2009-2012, samt prognose 2013

	2009	2010	2011	2012	Prognose 2013
Individuelle søknader	3113	3879	4357	5125	5900
Totalt antall vedtak	2810	3631	3975	4414	5000
Restanse (årsslutt)	545	626	707	865	1300
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (mnd.)	2,8	2,8	3,1	2,8	<3,8

Saksmengden har økt kraftig de siste årene, og det er grunn til å tro at tendensen vil fortsette. For 2013 forventes om lag 5900 individuelle søknader, en økning på rundt 15 % fra 2012. En viktig årsak til at søknadsmengden øker og forventes å øke ytterligere, er den globale finanskrisen som gjør Norge til et attraktivt studie- og arbeidsland.

NOKUT mottar naturlig nok flest søknader fra personer med utdanningsbakgrunn fra de store (arbeids)innvandringslandene. I 2012 var følgende land på topp (antall søkere i parentes):

	Land	Antall
1	Polen	836
2	Litauen	652
3	Russland	459
4	Filippinene	430
5	USA	318
6	Storbritannia	303
7	Ukraina	260
8	India	241
9	Serbia	237
10	Romania	201

De søreuropeiske landene er fortsatt utenfor listen over topp ti-land. Dersom tendensen fra 2012 fortsetter, vil trolig land fra denne regionen være å finne på topp ti-listen for 2013.

Hovedtyngden av NOKUTs godkjenninger er knyttet til bachelornivå:

	Gradlikestilling	Antall
1	Bachelorgrad	2520
2	Mastergrad	625
3	Høgskolekandidat	268
4	Doktorgrad	25

I tillegg kommer et antall søkere som ikke fikk likestilt sin utdanning med en grad, men bare fikk uttelling i studiepoeng.

De tre viktigste typer av utdanninger som fikk godkjenning i 2012 var økonomiutdanninger, ingeniørutdanninger og lærer/pedagogiske utdanninger. Dette viser at de volummessig mest sentrale utdanningene som NOKUT godkjenner er i stor grad er i tråd med etterspørselen i arbeidslivet.

Av de til sammen 4 414 vedtakene som NOKUT fattet i 2012 var det 914 vedtak hvor søker ikke fikk generell godkjenning. Dette utgjorde 20,7 % av alle de behandlede søknadene til NOKUT. De viktigste årsakene til negativt vedtak var at dokumentene ikke gjaldt høyere utdanning, at dokumentene ikke kunne verifiseres, at lærestedet ikke var godkjent, at studieprogrammet ikke var akkreditert eller manglende dokumentasjon i søknaden.

Forsøk på å oppnå godkjenning ved hjelp av falske dokumenter blir politianmeldt. Til sammen ble tre søkere politianmeldt i 2012.

Antallet NOKUTs gradsgodkjenninger av utenlandske utdanninger kan sammenlignes med antall grader som de enkelte norske utdanningsinstitusjoner utsteder. For 2011, som er siste tilgjengelige tall for lærestedene i DBH, er sammenligningen følgende:

	Utsteder / godkjenner	Antall
1	Universitetet i Oslo	4983
2	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet NTNU	3579
3	NOKUT	2944
4	Universitetet i Bergen	2782
5	Handelshøyskolen BI	2661
6	Høgskolen i Oslo	2518

Ut fra den økning i søknader som NOKUT har hatt i 2012 og forventer å få i 2013 er det sannsynlig at det kun vil være Universitetet i Oslo, som vil utstede flere grader enn de utenlandske gradene som NOKUT godkjenner i 2013. Fortsetter trenden fram til 2015 vil trolig NOKUT gradsgodkjenne flere utenlandske utdanninger enn antall grader som Universitetet i Oslo utsteder.

Det er en økende tendens at arbeidsgivere og læresteder krever NOKUTs generelle godkjenning før ansettelse og opptak til studier, selv om en slik godkjenning ikke alltid er nødvendig for ansettelse eller opptak. Det har som konsekvens at NOKUT mottar flere individuelle søknader. Samtidig viser det at NOKUTs generelle godkjenning får stadig større verdi i samfunnet.

Restansen er kritisk høy ved utgangen av 2012. NOKUT gjennomfører de tiltakene som er mulige innenfor dagens ressursramme for utlandsområdet for å begrense økningen i både restanse og gjennomsnittlig saksbehandlingstid. Likevel vil restansen og gjennomsnittlig saksbehandlingstid bli ytterligere kritisk høy i 2013 og årene etter. Fremskrivninger viser at restansen vil øke ytterligere fram mot utgangen av 2016. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden vil de neste årene ligge faretruende nær den maksimale grensen på fire måneder, jf. Lisboa-konvensjonen. I tillegg er søkers opplevde saksbehandlingstid gjerne lenger enn dette, siden det i mange tilfeller tar tid å få supplert søknader før de settes i behandling.

Råd til institusjoner og andre aktører i enkeltsaker

NOKUT gir råd om godkjenning av utenlandsk utdanning til norske institusjoner, Lånekassen, arbeidsgivere og i noen grad til autorisasjonsmyndigheter.

Tabell 3.3.2: Oversikt over NOKUTs rådgivning på området generell godkjenning av høyere utdanning

	2009	2010	2011	2012	Prognose 2013
Råd til institusjon	257	222	167	193	
Råd til lånekassen	74	118	101	89	
Råd til arbeidsgiver	56	114	159	202	
Råd til autoriserende myndighet	-	-	15	18	
Råd til andre				14	
Totalt gitte råd	387	454	442	516	600

Den største økningen i rådssaker er kommet i kategorien «råd til arbeidsgiver», som har steget bratt hvert år siden 2009. For å besvare slike henvendelser brukes det stadig mer ressurser internt i

avdelingen, og det er på sikt behov for å gjennomgå tjenestenivået i slike saker. Likevel er volumet av rådssaker fortsatt lavt sammenlignet med antallet individuelle søknader om generell godkjenning.

Informasjonsvirksomhet

Informasjonsvirksomheten på feltet omfattet både INVIA's tjenester og informasjonsoppgaver knyttet til NOKUTs egen godkjenningsordning². Det siste omfatter bl.a. informasjon om utenlandske utdanningssystemer, informasjon om det norske utdanningssystemet til utlandet, og førstelinje- og veiledningsvirksomhet knyttet til generell godkjenning.

INVIA's hovedoppgave er å besvare henvendelser fra personer som trenger godkjenning av utenlandsk kompetanse. Totalt var det 3767 henvendelser til INVIA i 2012, en økning på i overkant av 500 henvendelser fra 2011 (3224). De langt fleste henvendelsene til INVIA i 2012 var fra personer som ønsker å jobbe i Norge, hele 66 %. Av disse henvendelsene var 50 % om lovregulerte yrker. Dette er yrker som er regulert ved lov i Norge, enten av yrkeskvalifikasjonsdirektivet (som regulerer de fleste lovregulerte yrkene i Norge) eller et annet EU-direktiv. Omtrent halvparten av henvendelsene kommer fra personer som ikke har høyere utdanning.

NOKUT har også søkt å øke aktiviteten med å gi innledninger og foredrag på ulike arena, blant annet for offentlige virksomheter og større norske bedrifter. I 2012 har det til sammen blitt gitt 13 slike presentasjoner av NOKUTs generelle godkjenning og øvrige godkjenningsordninger.

Nettsider

INVIA har egne nettsider som er målgruppetilpasset senterets brukere. Treffallene viser en klar økning av antall besøkende og sidetreff på nettsidene som er tilpasset området godkjenning av utenlandsk utdanning. Det er flest treff fra Norge, men sidene er også godt besøkt fra Polen, Serbia, Storbritannia, Sverige og USA.

Opplæring av videreformidlere/støtteapparatet

En annen viktig oppgave for INVIA er å gjøre videreformidlere/støtteapparatet (NAV, fylkeskommuner, voksenopplæringscentre, integreringsmyndigheter og innvandrersorganisasjoner) i stand til å kunne hjelpe egne brukere. Det er i 2012 utarbeidet et opplæringsopplegg for denne gruppen. Opplæringsopplegget kan i 2013 bli tilbudt som korte presentasjoner på allerede eksisterende seminarer/møter og som kurs i regi av NOKUT.

Kontaktpunkt for yrkeskvalifikasjonsdirektivet

INVIA er kontaktpunkt for yrkeskvalifikasjonsdirektivet. 42 % av henvendelsene med ønske om jobb i Norge, kom fra EU-borgere. EU-kommisjonens økende fokus på fri flyt av yrkesutøvere og den voksende økonomiske krisen i Europa har ført til flere henvendelser til INVIA i 2012, en trend NOKUT forventer fortsetter i 2013.

Førstelinje- og veiledningstjenesten knyttet til NOKUTs generelle godkjenning

I 2012 mottok førstelinjen 13 707 henvendelser, fordelt på 6156 telefoner, 6030 e-poster og 1521 besøk. Til sammenligning var det totalt 11 628 henvendelser i 2011. Pågangen øker kraftig fra år til år, i takt med at søknadsmengden øker.

² Med opprettelsen av nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning ble NOKUTs avdeling for utenlandsk utdanning og INVIA slått sammen, og disse to enhetenes informasjonstjenester ble samordnet i første kvartal 2013.

3.3.3 Saksbehandlingskvalitet og brukerservice

Dette kapittelet omhandler kvalitet og effektivitet i våre interne prosesser og servicen og dialogen med våre brukere. NOKUT har i tråd med departementets føringer satt resultatmål for antall vedtak, saksbehandlingstid, brukertilfredshet og antall saker som omgjøres av klagenemnda. Dessuten er det i 2011 gjennomført flere forbedringstiltak.

Måloppnåelse

Saksbehandlingstid

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er på 2,8 måneder. Det er en reduksjon fra 3,1 måneder foregående år.

Tabell 3.3.3 gir nøkkeltall for den samlede saksbehandlingen (omfatter både søknader fra enkeltpersoner og råd til institusjoner, arbeidsgivere o.l.). Antall ferdigbehandlede saker var i 2012 4948. Dette er 9 % opp i forhold til foregående år, og 22 saker under produktivitetmålet for 2012. 77 % av sakene var behandlet innen 4 måneder, hvilket var i tråd med målet for 2012.

NOKUT forventer en betydelig økt saksbehandlingstid og økt restanse i 2013 og fremover. Dette skyldes at forventet vekst i saksmengden er større enn den saksbehandlingen som finner sted, selv innenfor en ny organisasjonsmodell.

Tabell 3.3.3: Nøkkeltall for saksbehandlingstid i perioden 2009 til 2012, og prognose for 2013. Tallene omfatter både individuelle søknader til NOKUT og råd til institusjon og andre³

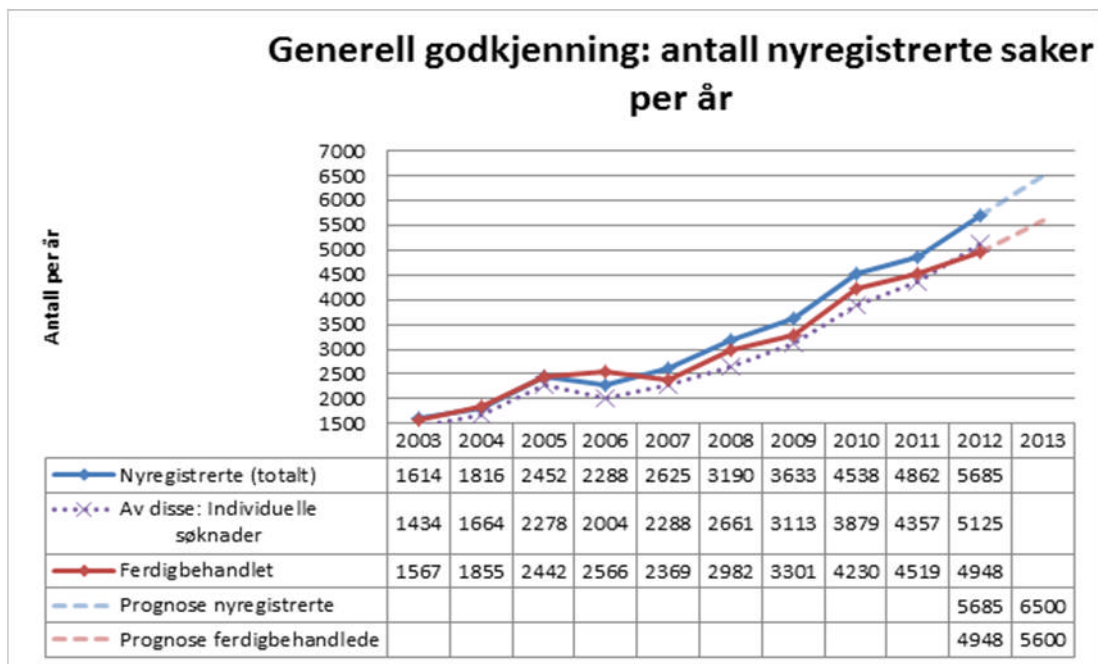
År	Antall nyregistrerte saker ⁴	Antall ferdigbehandlede saker ⁵	Avsluttede saker		Saksbehandlingstid (gjennomsnitt i md.)	Henlagte saker
			≤2 md. (%)	≤4 md. (%)		
2009	3633	3301	38	82	2.8	200
2010	4538	4230	39	81	2.8	482
2011	4862	4519	27	76	3.2	532
2012	5685	4948	39	77	2,8	373
Prognose 2013	6500	5600	>30	>75	<3,8	

Utviklingen i nyregistreringer og ferdigbehandlede saker siden 2003 går fram av diagrammet under:

³ Omfatter ikke klagesaker. Disse registreres separat. Det vises til egen rapportering av dette under.

⁴ Antall nyregistrerte saker omfatter søknader fra enkeltpersoner, forespørsler om råd fra institusjoner, arbeidsgiver o.l. og andre saker.

⁵ Antall ferdigbehandlede saker omfatter vedtak i søknader fra enkeltpersoner, avgitte råd til institusjoner, arbeidsgivere o.l. og andre saker som er slutført.

Klagesaker

86 saker ble sendt til klagenemnda i 2012. Det er 40 saker mer enn i 2011. Ingen saker ble omgjort av klagenemnda. Dette er godt under målet om at saker omgjort av klagenemnda eller med påpekninger fra Sivilombudsmannen eller Likestillings- og diskrimineringsombudet skal være mindre enn 1 %. Av samtlige klagesaker ble 14 saker omgjort internt, primært som følge av nye opplysninger i saken.

Responstid i informasjons- og veiledningstjenestene

INVIA hadde som resultatmål å svare på innkomne e-poster innen fem arbeidsdager, og som for 2011 ble dette målet oppfylt i 2012 for 99 % av alle henvendelser. Førstelinje- og veiledningstjenesten til NOKUTs generelle godkjenning hadde en gjennomsnittlig responstid på to dager.

Brukertilfredshet

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2012. Forrige undersøkelse ble gjennomført i 2011.

Gjennomførte forbedringstiltak

Effektivisering av arbeidsformer

I løpet av 2012 har NOKUT fortsatt arbeidet med å utvikle bedre brevmaler og flere autotekster. Målet har vært effektivisering og å sikre god kvalitet på godkjenningsdokumentene. Arbeidet med å samle og skriftliggjøre kunnskap i en intern kunnskapsbase, wiki, er videreført i 2012.

NOKUT har i siste kvartal 2012 arbeidet målbevisst med å redusere søkers opplevde saksbehandlingstid ved å redusere tiden det går før saker settes i behandling. Dette er positivt for søkerne og samfunnet, men påvirker restansen så vel som saksbehandlingstiden for året 2013.

Etablering av lukket nettforum for bedre dialog og service med viktige aktører

NOKUT har, sammen med Kunnskapsdepartementet, utviklet et lukket nettforum for godkjenningskontorene. Et pilotprosjekt er gjennomført i 2012, der utvalgte godkjenningskontorer har deltatt. NOKUT setter forumet i drift i første kvartal av 2013.

3.4 Samfunnskontakt og organisasjon

Virksomhetsmål 4a: *Samfunnet skal ha tillit til at kvaliteten på NOKUTs arbeidholder internasjonal standard*

Virksomhetsmål 4b: *NOKUT skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnyttelse av ressursene*

Strategier for videreutvikling av feltet: Tre av NOKUTs seks hovedstrategier er generelle og gir retning for utvikling av hele organisasjonen. Disse er *Gi bedre informasjon og service til våre brukere, Styrke dialogen med sektor og samfunn* og *Videreutvikle en profesjonell og helhetlig organisasjon*

Som supplement til den overordnede strategiplanen er det utarbeidet en organisasjonsstrategi for virksomheten. Denne gir retning for utvikling av NOKUTs menneskelige ressurser, kommunikasjon, virksomhetsstyring og infrastrukturinvesteringer i perioden fram mot 2014. Organisasjonsstrategien er, sammen med årlige tildelingsbrev og øvrige statlige rammebetingelser, det overordnede styrende dokument for NOKUTs HR-arbeid, kommunikasjonsarbeid, infrastrukturutvikling og virksomhetsstyring.

Styringsparametere på feltet: Det rapporteres i dette kapitlet på styringsparametere slik de er direkte definert av departementet: Kvalitetssikring av egen virksomhet i forhold til internasjonale standarder og retningslinjer, ekstern informasjon og samfunnskontakt, avvik ved gjennomføring av budsjett, søkning til ledige stillinger, kompetansemåling og arbeidsmiljø, herunder bl.a. sykefraværprosent

Kapitlets struktur: I dette kapitlet omtales først prioriterte utviklingsprosjekter på feltet i 2012. Deretter følger kapitler for hhv. kommunikasjon og samfunnskontakt, internasjonal virksomhet, økonomiforvaltning, personalforvaltning og andre driftsforhold.

3.4.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten. Disse tiltakene er forankret i strategiplanen og representerer større koordinerte løft utover det normale forbedringsarbeidet som forventes å skje løpende i avdelingene. I 2012 var følgende prioritert:

Styrke kommunikasjon med universiteter og vitenskapelige høyskoler

De «gamle» universitetene og de vitenskapelige høyskolene har, pga. vide fullmakter, med unntak av noen få revideringer kun hatt direkte befatning med NOKUTs tilsyn gjennom evaluering av kvalitetssikringssystemene. NOKUT har derfor lenge sett behov for å styrke kontakten med disse institusjonene. NOKUT hadde ved inngangen til 2012 en intensjon om en særskilt kampanje/møteserie for å gjøre dette. Av kapasitetshensyn ble dette lagt på is. I stedet ble det lagt ekstra vekt på dialog med sektoren generelt og universitetene spesielt i arbeidet med innspill til ny tilsynsmodell og strategi for utdanningskvalitet, se kap. 3.1.1. NOKUT vil fortsette arbeidet med å styrke dialogene med universitetene i tiden som kommer, både gjennom tilsynsvirksomheten, utrednings og analysevirksomheten og den generelle strategiske dialogen med sektoren. Vi viser for øvrig til innspillet om ny tilsynsmodell der vi understreker behovet for å dreie NOKUTs oppmerksomhet mer mot institusjonene hvor de største studentmassene er.

Utviklingstiltak knyttet til implementering av organisasjonsstrategien

I 2012 har det vært særlig prioritert å få på plass en helhetlig plan for utviklingen av IKT-infrastrukturen i NOKUT, og samle og ferdigstille elementene i NOKUTs kvalitetsstyringssystem. Det er imidlertid også gjennomført mange andre forbedringstiltak. Nedenfor gis en kort redegjørelse for implementeringen av organisasjonsstrategien gjennom 2012:

1. NOKUT har i løpet av 2012 utarbeidet en IKT-strategi som inneholder målbilde, satsingsområder og tiltak for perioden 2012 – 2015. Strategien ble vedtatt i september og planlegges fulgt opp gjennom etablering av et flerårig IKT-prosjekt som skal sørge for gjennomføring av strategien innenfor tilgjengelige økonomiske rammer. IKT-prosjektet er nærmere omtalt i plandelen, se kap. 4.4.1.
2. Med utgangspunkt i overordnet virksomhetsstyrings- og HR-hjul i organisasjonsstrategien er det utviklet et system for styrende dokumenter som er tilgjengeliggjort på nytt intranett. I den forbindelse er også gamle dokumenter revidert/opdatert, samtidig som det er utviklet prosedyrebeskrivelser for saksbehandlingsprosessene i kjernevirksomheten. Det er også utarbeidet en overordnet beskrivelse av NOKUTs kvalitetsstyringssystem.
3. HR-prosessene som framgår av årshjulet er implementert gjennom etablering av nytt, felles opplegg for årlige medarbeidersamtaler og tilbud om lønnsamtaler. Opplegg for årlig kompetansevurdering med tilhørende tiltaksplan vil først bli gjennomført i 2013.
4. Det er utviklet og implementert et nytt intranett som ivaretar intern kommunikasjon om NOKUTs arbeid, styrende dokumenter, og annen informasjon som bidrar til å styrke NOKUTs kollektive kompetanse og kulturbygging.
5. Ny elektronisk personalhåndbok er utviklet og tilgjengeliggjort på nytt intranett. Håndboken integrerer statens personalhåndbok med NOKUTs eget regelverk.
6. Det er inngått nye rammeavtaler for NOKUT-konferansene og reisebyråttjenester. Arbeidet med å inngå rammeavtaler på flere av NOKUTs tjenestoområder vil fortsette i 2013.
7. Som et ledd i å forberede fornyelse av NOKUTs elektroniske saksbehandlings- og arkivsystem, er det innført fullelektronisk arkiv for virksomheten med unntak for Utlandsområdet som fortsatt har et papirbasert, ikke tilfredsstillende arkiv.
8. NOKUTs husleieavtale i Kronprinsens gate 9 utløper 31. januar 2014. Det er inngått et samarbeid med Statsbygg og etablert et prosjekt som skal gjennomføre en konkurransebasert anskaffelsesprosess med sikte på å inngå ny leiekontrakt i løpet av mars 2013. Prosjekt Kontorlokaler 2014 fortsetter som et flytteprosjekt etter at ny leieavtale er inngått, se kap. 4.4.1.

3.4.2 Kommunikasjon og samfunnskontakt (Styringsparameter)

NOKUT-konferansene

NOKUT-konferansene er viktige virkemidler for å oppfylle flere av målene i vår overordnede strategi og det legges derfor betydelige ressurser i planlegging, arrangering og oppfølging av disse. Felles mål for konferansene er:

- NOKUT skal være agendasetter og pådriver når det gjelder kvalitet i fagskoleutdanning, høyere utdanning og godkjenning av utenlandsk utdanning.
- Konferansene skal være viktige møteplasser og nettverksarenaer for sektoren og andre med interesse for kvalitet og kvalitetsutvikling i høyere utdanning, fagskoleutdanning og godkjenning av utenlandsk utdanning.
- Hver enkelt konferanse skal tilstrebe å ha en rød tråd som danner grunnlag for profilering av konferansene i forkant og etterkant.

NOKUT arrangerte i 2012 to store konferanser, på områdene høyere utdanning og fagskoleutdanning. Den årlige *konferansen for utenlandsk utdanning* ble av kapasitetsmessige grunner flyttet til januar 2013. Tema var en utdannet verden på vandring, et høyaktuelt tema i en tid med økende arbeidsinnvandring. Konferansen blir holdt på Lillestrøm.

Konferansen for høyere utdanning hadde som tema «Heftig og begeistret - Hvordan inspirere til læring i høyere utdanning?» Konferansens mål var bl.a. å rette søkelyset på betydningen av lærerens rolle for å inspirere studentenes læringsprosess. I tillegg ble NOKUT-portalens lansert på konferansen. NOKUT-portalens inneholder data om viktige indikatorer for å kunne vurdere kvaliteten i høyere utdanning. Konferansen ble holdt i Oslo.

Temaet for fagskolekonferansen var «Kvalifikasjon og kvalitet». Konferansens mål var å bidra til at fagskolene utvikler gode utdanningsplaner i tråd med kravene i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Utdanningsplanene skal vise utdanningenes relevans overfor arbeidslivet og sikre at studentene vet hvilke kvalifikasjoner de vil få etter endt utdanning. Konferansen ble holdt i Stavanger.

Tabell 3.2.2: Antall deltakere og tilbakemeldinger for NOKUT-konferansene 2012 (skala 1-6)

NOKUT-konferanse	Antall deltakere	Alt i alt er jeg fornøyd med konferansen ⁶	Kommer til å delta neste år
Høyere utdanning	380	4,65	4,92
Fagskole	215	5,06	5,44
Utenlandsk utdanning	Over 300	Ikke ferdiganalysert	Ikke ferdiganalysert

Jubileumskonferansen 2013: Arbeidet med å planlegge NOKUTs jubileumskonferanse 7. og 8. november i 2013 i Oslo (Oslo Kongressenter) og jubileumsåret startet opp høsten 2012. Det ble oppnevnt en eksternt referansegruppe med personer fra SiU, UHR, NHO, NSO; ONF (fagskolestudenter), samt fra utenlandsfeltet. Et møte med referansegruppen er avholdt i 2012. Arbeidet fortsetter i 2013, jf. punkt 4.4.1.

Andre møter og konferanser, strategisk dialog

Gjennom 2011 og spesielt 2012 har kontaktarbeidet med sektorene vi betjener blitt trappet betydelig opp. Dette dreier seg både om møter og deltakelse på sentrale konferanser/arrangementer. NOKUT legger vekt på at både ledelse og øvrige medarbeidere skal ha en aktiv holdning til å gi informasjon ved å bidra med informasjon og veiledning på eksterne arrangementer, både på eget initiativ og som respons på invitasjoner. I 2013 vil vi også prioritere å trappe opp kontaktarbeidet med «samfunnet utenfor sektoren», dvs. interesseorganisasjoner o.l., se kap. 4.4.1.

⁶ Gjennomsnitt av alle tilbakemeldinger

Mediehåndtering og synlighet

NOKUT har en målsetting om å øke synligheten i samfunnet og bruke et bredere spekter av kanaler til å informere om våre hovedoppgaver. Dette dreier seg i stor grad om å øke antall nyheter/kommentarer/kronikker osv. både på egne nettsider og i andre medier. Vi har i 2012 begynt arbeidet med forbedringer på egne nettsider. Omleggingen av nettsidene vil også medføre endringer i hvordan nyheter og aktuelt stoff blir presentert. NOKUT har i 2012 ikke kjøpt profilerings/annonse plass.

I 2012 ble NOKUT omtalt i 529 medieoppslag og 27 blogger. (478 medieoppslag og 42 blogger i 2011) NOKUT har i 2012 startet gjennomgangen av medieovervåkingen/presseoppfølging og nyhetsbrev med sikte på å reforhandle avtalene i 2013.

NOKUT har i 2012 lagt om de interne mediehåndteringsrutinene og startet opp kartlegging av henvendelser og oppfølging av journalister som er interessert i/skriver om utdanningsspørsmål. Vi vil i 2013 starte opp medietrening av tilsatte som ofte er i kontakt med mediene og arrangere orienteringsmøter for journalister. I 2012 har vi hatt to orienteringsmøter med enkeltjournalister.

NOKUT vil bruke jubileumsåret 2013 til å trappe opp mediearbeidet, jf. kap. 4.4.1.

Nettsider

NOKUTs nettsider er vår viktigste informasjonskanal ut mot brukere og interessenter. I tillegg til publisering av faglig (og mer statistisk) informasjon, er nettsidene viktige for å informere om dialogpregede aktiviteter, som NOKUT-konferansene og søkerkurs/-seminarer.

Høsten 2012 har det pågått et prosjekt for ytterligere brukerreting av nettsidene. Oppgavene i 2012 har vært å slå sammen innholdet på INVIAs nettområde med NOKUTs nettsider om utenlandsk utdanning, med påfølgende endringer av struktur og tekstutforming. Arbeidet er utvidet til også å omfatte ny grafisk design og overordnet struktur for hele NOKUTs nettområde. De nye nettsidene skal lanseres våren 2013. Prosjektet vil fortsette i hele 2013, jf kap 4.4.1.

Det er også lagt en plan for opprusting av nettsidene for tilsyn med universiteter og høyskoler. Arbeidet sluttføres i løpet av 2013. Det vil bli foretatt en enkel omstrukturering av de eksisterende sidene, med sikte på å bruke innholdet som ligger der allerede, men navigasjonen skal gjøres mer brukervennlig.

Tabell 3.4.1 Oversikt over besøkende på www.nokut.no i 2010, 2011 og 2012

Besøk	2010	2011	2012
Totalt antall besøk	259 356	295 672	358 530
Unike besøkende/personer*	140 450	159 835	205 945
Sidevisninger**	1 289 653	1 378 013	1 536 674
Gjennomsn. antall sider pr. besøk	4,66	4,97	4,29
Gjennomsnittlig tid pr. besøk	00:04:16	00:04:50	00:03:48
Nye besøkende	51,30 %	51,43 %	55,20 %

I forhold til 2011 har totalbesøket økt med 22 %, unike besøkende med 29 % og antall sidevisninger med 12 %. Det er fortsatt utenlandsk utdanning som har de mest besøkte nettsidene med hensyn til toppinnhold, både på norsk og engelsk. Også på disse sidene har det vært en økning i visningene i forhold til 2011.

Klart språk i NOKUT

NOKUT har søkt om og fått midler fra DIFI til å gjennomføre klarspråkkurs. I løpet av 2012 er det gjennomført ett klarspråkkurs for alle ansatte i å skrive for ulike skriftlige kanaler, og to kurs i å skrive for digitale flater. Nesten alle ansatte har innen utgangen av året deltatt på klarspråkkurs. En språkveileder og et styrende dokument for klarspråkarbeidet i NOKUT er vedtatt. Flere av våre eksterne brev, spesielt på utland, er skrevet om i henhold til klarspråk og det er opprettet en egen ressurside på NOKUTs intranett.

3.4.3 Internasjonalt samarbeid

Forankring av virksomheten i internasjonale standarder og retningslinjer (styringsparameter)

Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)

ESG er utarbeidet av European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) i 2004 og inneholder standarder og retningslinjer for intern og ekstern kvalitetssikring av høyere utdanningsinstitusjoner og krav til kvalitetssikringsorganene. Disse siste inneholder krav til hvordan organet ivaretar oppgaven med ekstern kvalitetssikring av utdanningsinstitusjonene, krav til organets formelle status, krav om syklisk regelmessighet i kvalitetssikringsaktivitetene, at det er tilstrekkelige ressurser for oppgavene, tydelige og lett tilgjengelige mål for organets arbeid, organets uavhengighet og tilgjengelig informasjon og åpenhet om organets arbeid.

For å kunne være medlem i ENQA må NOKUT evalueres hvert 5 år med utgangspunkt i ESG-kriteriene. Neste evaluering er i 2013, se omtale kapittel 4.1.1.

Konvensjon om godkjenning av kvalifikasjoner vedrørende høyere utdanning i Europaregionen (Lisboakonvensjonen)

UNESCO/Europarådskonvensjonen ble vedtatt på diplomatkonferansen i Lisboa i april 1997 og gjort gjeldende fra 1. februar 1999. Norge ratifiserte konvensjonen i april 1999 og den trådte i kraft for Norge 1. juni samme år. Hensikten med konvensjonen er å legge til rette for større akademisk mobilitet. Konvensjonen har bestemmelser om prinsipper for vurdering av kvalifikasjoner og godkjenning av kvalifikasjoner som gir adgang til høyere utdanning. Den har videre bestemmelser om godkjenning av studieperioder, godkjenning av kvalifikasjoner fra høyere utdanning og godkjenning av kvalifikasjoner som innehas av flyktninger og personer i en flyktningliknende situasjon.

Internasjonal kontakt og samarbeid

NOKUT skiller mellom fire ulike former for internasjonal deltakelse og samarbeid: a) Deltakelse i organisasjoner, b) Individuell deltakelse på faglige konferanser, c) Beredskap for å ta imot utenlandske delegasjoner, d) Plan og beredskap for eventuelle eksterne oppdrag.

NOKUT følger systematisk med på den internasjonale utviklingen på sine ansvarsområder. Virksomheten bidrar til utviklingen på områdene hvor en ligger i front eller har andre særlige forutsetninger for å gjøre det, såfremt ressursituasjonen tillater det. NOKUT prioriterer generelt samarbeidet på den europeiske og nordiske arena. Deltakelse internasjonalt gir inspirasjon, gode ideer og ny kunnskap inn i NOKUT, samtidig som NOKUT er synlig, bidrar til å inspirere andre og er med på å legge premisser i internasjonale sammenhenger. Likevel skal det ikke underslås at deltakelse i internasjonale organisasjoner og arrangementer ofte kan være tidkrevende og lite utbytterikt. Nytte og merverdi av å delta på internasjonale arrangementer vurderes derfor fortløpende.

NOKUTs deltakelse i organisasjoner og nettverk i 2012 omfatter bl.a. ENQA (the European Association for Quality Assurance in Higher Education), Members Forum and General Assembly i Haag, Nordisk fagskolenettverk i København, ENQA General Assembly i Bucuresti, samt årlig møte(r) i det europeiske auditnettverket, NOQA (Nordic Quality Assurance). NOKUT ble representert i ENQA sitt styre i 2012.

NOKUT deltar også i årlig fellesmøte i ENIC og NARIC-nettverkene (godkjenningsnettverk) og årlig møte i NARIC-nettverket. Som kontaktpunkt for EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv, deltar NOKUT på det årlige kontaktpunktet i Brussel knyttet til EU-direktivet for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, samt andre koordineringsmøter.

I 2012 har NOKUT ansatte i tillegg deltatt på en rekke internasjonale konferanser der det har blitt bidratt med paper og foredrag, bl.a. med flere presentasjoner på EAIR sin årlige konferanse (som i 2012 ble holdt i Stavanger), flere EU-initierte konferanse om høyere utdanning i bl.a. Tallinn og København, og involvering i faglig virksomhet i EQAF (European Quality Forum).

3.4.4 Økonomiforvaltning

Balansen mellom budsjett og regnskap (Styringsparameter)

NOKUTs netto tildeling for 2012 til den ordinære driften var på 61,972 mill. kr. I tillegg mottok NOKUT øremerkede bevilgninger på til sammen 9,087 mill. kr. Bevilgningene er nærmere spesifisert i tabell 3.4.2. Til sammen utgjorde dette en ramme på 71,059 mill. kr.

Tabell 3.4.2: Spesifikasjon av bevilgningen for 2012

i 1000 kr

Bevilgningen er gitt på:	Bevilgning 2012
Kap. 280, post 01 Driftsutgifter	57 407
Kap. 3280, post 02 Salgsinntekter o.a.	-1 172
Overføringer fra 2011	614
Lønnskompensasjon 2012	1 123
Nettorammen kap. 280, post 01 jf. kap. 3280, post 02	57 972
Ekstraordinær bevilgning kap. 281, postene 01 og 45	4 000
Total nettoramme til ordinær drift	61 972
Kap. 281, post 01, prosjekt 80026, Godkjenning av utdanningskompetanse for personer som ikke kan dokumentere egen kompetanse	2 150
Kap. 281, post 01, prosjekt 80076, Senter for fremdragende utdanning ProTed	5 870
Kap. 281, post 01, prosjekt 81152, PPU relevans for undervisningen i skolen	395
Kap. 226, post 21, prosjekt 65100, Midler til Nasjonalt kontaktpunkt for EQF	375
Kap. 258, post 21, prosjekt 90489, Midler til gjennomføring av henvisningsprosessen mot EQF	300
Total tildeling for 2012	71 059

Tabell 3.4.3 og 3.4.4 viser en spesifisering utgifter og inntekter i regnskapet for 2012, samt bevilgning/forventet bevilgning for 2013.

Tabell 3.4.3: Spesifikasjon av utgifter

i 1000 kr

Post	Regnskap 2012	(Forventet) bevilgning 2013
01.11. Stillinger	34 048	
01.13. Bistillinger med mer	4 438	
01.17. Styrever, råd, utvalg	743	
01.18. Trygder, pensjon	5 211	
01.21. Maskiner, inventar, utstyr	799	
01.22. Forbruksmateriell	225	
01.23. Reiseutgifter med mer	5 128	
01.24. Kontortjenester med mer	2 763	
01.26. Ymse driftsutgifter	2 426	
01.29. Bygningers drift, lokalleie	2 472	
Sum kap 280, post 01 Driftsutgifter	58 254	69 296
01.11. Stillinger	526	
01.18. Trygder, pensjon	74	
01.23. Reiseutgifter med mer	26	
01.26. Ymse driftsutgifter	15	
Sum kap 281, post 01 Driftsutgifter, prosjekt 80026	641	⁷
01.11. Stillinger	501	
01.18. Trygder, pensjon	71	
01.23. Reiseutgifter med mer	43	
01.26. Ymse driftsutgifter	4 790	
01.29. Bygningers drift, lokalleie	470	
Sum kap 281, post 01 Driftsutgifter, prosjekt 80076	5 870	15 900
01.11. Stillinger	268	
01.18. Trygder, pensjon	38	
01.23. Reiseutgifter med mer	2	
01.26. Ymse driftsutgifter	88	
Sum kap 281, post 01 Driftsutgifter, prosjekt 81152	395	
01.29. Bygningers drift, lokalleie	3 000	
Sum kap 281, post 01 Driftsutgifter, prosjekt 81152	3 000	
45.21. Maskiner, inventar, utstyr	1 000	
Sum kap 281, post 45 Driftsutgifter	1 000	
21.11. Lønn og godtgjørelse, ordinært	318	
21.18. Trygder	45	
21.26. Ymse driftsutgifter	5	
Sum kap 226, post 21 Særskilde driftsutgifter, prosjekt 65100	372	372
21.13. Bistillinger med mer	62	
21.18. Trygder	9	
21.23. Reiseutgifter med mer	31	
21.26. Ymse driftsutgifter	5	
Sum kap 258, post 21 Særskilde driftsutgifter, prosjekt 90489	107	300
Studentundersøkelsen		900
Forventede overføringer fra 2012		2 796
TOTALT	69 639	88 353

⁷ Har søkt om å få overført ubrukte midler på 1,5 mill. kr fra 2012.

Tabell 3.4.4: Spesifikasjon av inntekter (i 1000 kr)

Post	Regnskap 2012	Bevilgning 2013
02. Salgsinntekter m.v.	1 464	1 211
15. Refusjon av arbeidsmarkedstiltak	4	
16.11. Refusjon av fødselspenger	879	
18.11. Refusjon av sykepenger	731	
Sum kap. 3280, post 02 Salgsinntekter o.a.	3 078	1 211

Intern kontroll og styring

Det er iverksatt systematiske tiltak (intern kontroll) for å sikre at NOKUT planlegger, organiserer, utfører og vedlikeholder sine aktiviteter i samsvar med gjeldende regelverk for økonomiforvaltningen i staten. I det følgende gis en rapportering om status for områder som må anses som vesentlige for NOKUTs styring.

Styringsprinsipper

Den løpende virksomhetsstyringen i NOKUT skjer med utgangspunkt i aktiviteter og resultatmål og tilhørende interne budsjettfordeling. Økonomi og vesentlige avvik fra oppsatte planer følges opp gjennom året.

Om høsten foretas brukerundersøkelser og deretter en systematisk intern vurdering av måloppnåelse og kvalitet i arbeidet, og evt. forbedringstiltak blir identifisert. I tillegg foretar ledelse og styret en overordnet risikovurdering med utgangspunkt i NOKUTs omdømme, mål og/eller hovedstrategier. Til sammen danner dette grunnlag for utarbeidelse av årsrapport og årsplan. Rapport for foregående år og plan for inneværende år sluttbehandles av styret i februar forut for departementets oversendelsesfrist.

Risikostyring

NOKUT har integrert risikostyring i virksomhetsstyringen på følgende områder:

- Risikovurdering i forhold til overordnet måloppnåelse i årsplanprosessen
- Risikovurdering i større prosjekter
- Risikovurdering av saksbehandlingsprosessene

I forbindelse med risikovurdering av saksbehandlingsprosessene inngår også en vurdering av sannsynligheten for misligheter.

For øvrig oppfordres det til å tenke risiko (eller kritiske suksessfaktorer) og risikodempende tiltak ved planlegging av all virksomhet.

Etiske retningslinjer og rutiner for varsling

Etiske retningslinjer for statstjenesten ble vedtatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet (daværende Moderniseringsdepartementet) den 7. september 2005. Retningslinjene er implementert i NOKUTs styringssystem ved fastsettelse av Etiske retningslinjer for NOKUT vedtatt 11. april 2011.

Anskaffelser

Arbeidet med implementering av regelverket for offentlige anskaffelser har fortsatt i 2012. Det er utarbeidet rutiner for gjennomføring av ulike typer anskaffelser som er aktuelle for NOKUT. I gjeldende rutiner er det lagt opp til at anskaffelser over terskelverdiene skal foretas i samarbeid med administrasjonsavdelingen i NOKUT. NOKUTs miljø- og samfunnsansvar, samt regelverket for lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter er implementert i rutinen.

3.4.5 Personalforvaltning

Personaldata fordelt på kjønn

I følgende tabell gjengis antall årsverk i NOKUT pr 01.10.2012 (prosent i parentes) og gjennomsnittlig månedslønn totalt og fordelt etter stillingstype.

	Totalt		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Alle ansatte (%)	49,6 (72,3)	19 (27,7)	5,0 (55,5)	4,0 (44,5)	44,6 (74,8)	15 (25,2)
Heltidsansatte (%)	45 (70,3)	19 (29,7)	5,0 (55,5)	4,0 (44,5)	40 (72,7)	15 (27,3)
Deltidsansatte (%)	4,6 (100)	-	-	-	4,6 (100)	-
Midlertidige ansatte (%)	6,0 (75)	2,0 (25)	-	-	6,0 (75)	2,0 (25)
Gj.snittlig månedslønn	42.000	47.000	62.000	69.000	40.000	41.000

Fordelt etter *antall ansatte* er kjønnsfordelingen i NOKUT er 73 % kvinner og 27 % menn. I NOKUTs tilpasningsavtale til hovedavtalen er det lagt inn bestemmelser om likestilling tilknyttet kompetansetiltak og lønnsfastsettelse.

Innen øvrige stillinger er 13 stillinger på konsulentnivå, hvorav 11 kvinner og 2 menn.

Når det gjelder gruppen Lederstillinger er direktørens åremålsstilling tatt inn under gruppen heltidsansatte menn (og er med på å forklare lønnsforskjellen mellom kvinner og menn).

NOKUT ønsker primært en jevn kjønnsfordeling i alle avdelinger. Imidlertid har vi spesielt mange kvinnelige søkere til utlyste stillinger. Det har som følge at vi, ved å følge kvalifikasjonsprinsippet, får en litt skjev kjønnsfordelingen med overveiende kvinneoverskudd. Dette gjelder i alle avdelinger av virksomheten. Med hensyn til lederstillingene er det ved årsskifte 5 kvinner og 4 menn.

Antall ansatte med foreldrepermisjon i 2012 var 3 personer, samtlige av disse er kvinner.

Integrering

	<i>Ansatte med innvandrerbakgrunn pr. 01.10.11</i>		<i>Ansatte med innvandrerbakgrunn pr. 01.10.12</i>	
	Antall	Andel	Antall	Andel
<i>Faste stillinger</i>	9	13 %	9	13 %
<i>Midlertidige stillinger</i>	0	0	4	6 %

Med innvandrerbakgrunn menes:

- personer med to utenlandsfødte foreldre som har innvandret til Norge
- person som er født i Norge med to foreldre som er født i utlandet.

NOKUT har som mål å innkalle kvalifiserte søkere med innvandrerbakgrunn til intervju til ledige stillinger.

I NOKUT skal alle arbeidstakere behandles likt når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår, uavhengig av kjønn, alder og nasjonalitet. Mulighetene for utvikling og forfremmelse skal ivaretas gjennom medarbeidersamtalene.

NOKUT plikter å legge forholdene til rette slik at arbeidstakere ikke utsettes for trakassering eller annen utilbørlig opptreden fra kolleger eller overordnede, og å gripe inn dersom dette skjer. Gjennom de etiske retningslinjene, er det nedfelt varslingsrutiner som er gjeldende om det avdekkes noen form for trakassering i NOKUT. Direkte og indirekte diskriminering skal ikke forekomme i NOKUT.

NOKUT følger statens anbefalinger også når det gjelder personer med nedsatt funksjonsevne. Dersom kvalifiserte søkere oppgir å være funksjonshemmet blir minst en innkalt til intervju før det gis innstilling.

NOKUTs kontorlokaler har begrenset tilgjengelighet for enkelte typer av funksjonshemming. Det vil kreve vesentlig ombygging å tilrettelegge dagens lokaler for alle. Besøkende med nedsatt funksjonsevne kan imidlertid tas imot i resepsjonen i underetasjen.

Arbeidsmiljø og inkludering (styringsparameter)

I NOKUT er følgende målsetting fastsatt på HMS-området:

”NOKUTs viktigste ressurs er de ansatte. For å kunne realisere visjonen og oppfylle målene i henhold til strategiplanen er de ansattes kompetanse, engasjement, verdier og holdninger helt avgjørende.

NOKUT vil gjennom et internkontrollsystem legge forholdene til rette for å forebygge ulykker og helseskader og for å skape gode arbeidsforhold og et godt miljø hvor medarbeiderne kan trives både fysisk og psykisk.”

Gjennom NOKUTs organisasjonsstrategi er det etablert et årsløp for HR-arbeidet der forebyggende HMS.-arbeidet integreres gjennom blant annet medarbeidersamtaler, medarbeiderundersøkelser og vernerunder. Det forebyggende arbeidet er også vektlagt i den nye IA-avtalen som NOKUT har inngått for 2011–2013.

I henhold til årshjulet, gjennomføres medarbeiderundersøkelser og vernerunder annet hvert år. For øvrig har de ansatte fått tilbud om arbeidsplassvurdering med bistand fra fysioterapeut. Ergonomisk tilrettelegging inngår også som en fast ordning for nytilsatte.

Vernerunde

I tråd med årshjulet ble det gjennomført en vernerunde våren 2012. Vernerunden er en helhetlig kartlegging av det fysiske arbeidsmiljøet. I etterkant av kartleggingen ble det utarbeidet en handlingsplan for oppfølging av identifiserbare forbedringsbehov.

Arbeidsmiljøutvalget

Arbeidsmiljøutvalget i NOKUT hadde i 2012 fire møter. I tillegg ble det avholdt to møter med arbeidsmiljøutvalget i forbindelse med lokalprosjektet.

Sykefravær

I følgende tabell vises utviklingen i sykefraværet for perioden 2010-2012:

	2010	2011	2012
<i>Sykefravær totalt i NOKUT</i>	5,21 %	5,65 %	5,71%
<i>Legemeldt sykefravær ⁸</i>	3,33 %	2,85 %	4,04%

Mens NOKUTs totale sykefravær for 2012 ligger om lag på samme nivå som for 2012, er det legemeldte fraværet noe høyere i 2012. Dette knytter seg til noen flere med langtidsfravær. Sykefraværet følges opp gjennom etablerte rutiner for oppfølging av sykefravaær og involvering av arbeidsmiljøutvalget og ledergruppen.

Det forebyggende arbeidet som er fastsatt i handlingsplanen for IA-arbeidet blir fulgt opp som en del av arbeidsmiljø- og HMS-arbeidet i NOKUT. Det kreves en bevisst holdning og ansvarliggjøring av hver enkelt i virksomheten, både medarbeidere og ledere. Handlingsplanen beskriver delmål med hensyn til forebyggende arbeid, informasjon og opplæring, tilrettelegging og tiltak på de tre delområdene sykefravær, personer med redusert funksjonsevne og avgangsalder. I NOKUT har vi forebyggende tiltak som arbeidsplassvurdering av fysioterapeut og trimavtale for de tilsatte. I tillegg foretas det vernerunder og arbeidsmiljøundersøkelser hvert annet år ifølge årshjulet.

NOKUT stiller også – ut ifra forutsetninger og muligheter – kompetanse, arbeids- og tiltaksplasser til rådighet, slik at personer som NAV har avklart kan få utprøvd sin arbeidsevne i det ordinære arbeidslivet.

Søking til ledige stillinger (styringsparameter)

NOKUT har gjennom 2012 hatt en vekst i antall ansatte og flere tilsettingsprosesser. I 2012 var det gjennomsnittlig 75 søkere til ledige stillinger. Antallet søkere varierte fra 3 til 213 avhengig av om det var utlyst nøkkelstillinger eller saksbehandlerstillinger. Tilgangen på søkere til de ulike stillingene vurderes generelt som tilfredsstillende.

Kompetansemåling

Årlig systematisk kompetansevurdering er systematisert gjennom NOKUTs nye organisasjonsstrategi. Kvalitativ kompetansevurdering skal skje på basis av dialog i medarbeidersamtaler og i ledergruppen. Systemet ble introdusert i 2012 men av ressursmessige årsaker ble det ikke foretatt samlet vurdering for NOKUT.

Om bruk av lærlinger

NOKUT har ikke hatt lærlinger i 2012, ordningen med lærlinger er svært lite aktuelt for NOKUT. Derimot er det i 2012 etablert ordninger for tre praktikanter i tre avdelinger.

3.4.6 Andre driftsmessige forhold

I det følgende gis en redegjørelse andre driftsmessige forhold som det er fokusert på overfor statlige virksomheter.

Tilgjengeliggjøring av offentlig data

NOKUT publiserer offentlig journal i to kanaler; hjemmesiden www.nokut.no og via offentlig elektronisk postjournal www.oep.no.

NOKUT har ikke registrert noen datasett på data.norge.no.

⁸ Fravær over 16 dager

På våre hjemmesider (<http://www.nokut.no/no/NOKUTs-Kunnskapsbase/Databaser-og-oversikter/>) vil en finne ulike lister og oversikter over norsk og utenlandsk utdanning:

- Norsk utdanning: akkrediterte institusjoner, akkrediterte studietilbud, godkjente fagskoletilbud
- Utenlandsk utdanning: landspesifikk informasjon, dokumentasjonskrav, GSU-listen (generell studiekompetanse for utenlandske søkere), utenlandske studiesteder

Sikkerhet og beredskap, herunder om informasjonssikkerhet

NOKUTs rutiner for sikkerhet og beredskap fremgår av NOKUTs HMS-håndbok. Rutinene er under revisjon og en ny versjon er ferdigstilt i januar 2013.

NOKUT leier i samme bygning som deler av Utenriksdepartementet (UD). Det er ønskelig å forbedre adgangskontrollen til våre lokaler gjennom en bedre resepsjonsløsning. Dette er tatt opp med gårdeier og UD gjennom særskilte møter i 2012. Det er enighet om enkelte felles tiltak, men det er en utfordring at DSS (Departementenes servicesenter) sine tjenester kun er forbeholdt departementene. Behovet for god adgangskontroll gjennom fysiske løsninger inngår også i NOKUTs krav til lokaler ved inngåelse av ny leiekontrakt i 2014.

Forvaltning av lokaler

NOKUT har lokaler i Kronprinsens gate 9 i Oslo som leies av DNB Næringseiendom AS (tidligere Vital Eiendom AS). Leieavtalen for lokalene løper fram til 31.01.2014. Flere stillinger i 2013 gjør at kapasiteten på kontor plasser og møterom er nådd et toppunkt og medfører en begrensning. Det vises for øvrig til omtale av prosessen om ny lokalleieavtale i pkt. 4.4.1.

Tabell 3.4.4: Gulvareal og utgifter til husleie m.m. i 2013

Navn på bygg/eiendom	Brutto m ² 2012	Avtalens varighet	Leiebeløp 2012 ⁹	Leiebeløp 2013 ⁷
1. Arealer der det ikke betales leie	-	-	-	-
2. Arealer der det betales leie til Statsbygg	-	-	-	-
3. Arealer der det betales leie til andre:				
Vital forsikring ASA v/Vital eiendom AS – kontor	2 315	31.01.14	5 296	5 339
Vital forsikring ASA v/Vital eiendom AS – lager	101	31.01.14	126	127
Totalsummer for brutto kvm. og leiebeløp	2 607¹⁰		5 422	5 466

⁹ Inklusiv felleskostnader

¹⁰ Arealene inklusiv andel av fellesarealene

4 Plan for 2013

4.1 Norsk utdanning – kvalitetssikring (tilsynsvirksomheten)

Virksomhetsmål 1: NOKUT skal bidra til å sikre at kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning tilfredsstillende nasjonale standarder

Virksomhetsmål 2: NOKUT skal stimulere til økt kvalitet i utdanningen ved norske universiteter, høyskoler og fagskoler

4.1.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten i tråd med intensjonene i strategiplanen og/eller oppdrag fra eier. Følgende utviklingsprosjekter prioriteres på tilsynsfeltet i 2013:

- Oppfølging av innspillet om ny tilsynsmodell for høyere utdanning og nasjonal strategi
- Ekstern ENQA-evaluering av NOKUTs virksomhet
- Utarbeidelse av ny forskrift for tilsyn med fagskoleutdanning
- Utvidelse og ferdigstilling av pilotprosjektet om tilsyn med eksisterende virksomhet

Utvikling av ny tilsynsmodell for høyere utdanning- oppfølging av innspillet til KD

Utgangspunkt for utvikling av ny tilsynsmodell er NOKUTs innspill til Kunnskapsdepartementet i desember 2012 om satsning på utdanningskvalitet og forslag til ny tilsynsmodell, jfrapportdelen kap 3.1.1. For å kunne gå videre med helhet i innspillet, kreves tilbakemelding og eventuelt oppdrag fra departementet.

Inntil videre vil NOKUT jobbe videre med å konkretiseresentrale elementer i den foreslåtte tilsynsmodellen. Det legges opp til to spesielle prosjekter for utprøving og kunnskapinnhenting: Vi søker samarbeid med noen institusjoner for å få kunnskap om betydningen for internt kvalitetsarbeid av innføringen av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og læringsutbytte Dette er omtalt som «Forsøk for læring» kapittel 4.1.2 med resultatmål for den ordinære tilsynsvirksomheten. For akkreditering av nye studietilbud forsøker vi med prekvalifisering av søknader om ph.d., og andre tiltak for effektivisering av søknadsbehandlingen.

ENQAs evaluering av NOKUT 2013

ENQA (the European Association for Quality Assurance in Higher Education) skal evaluere NOKUTs tilsyn og utviklingsarbeid for norsk høyere utdanning i 2013. Evalueringen skal dokumentere NOKUTs etterlevelse av European Standards and Guidelines (ESG) og må gjennomføres hvert femte år for at NOKUT skal kunne opprettholde sitt medlemskap i ENQA. I den forbindelse har NOKUT utarbeidet en selselvevalueringsrapport. Denne ble ferdigstilt i februar 2013, jf. omtale i rapportdelen kap. 3.1.1.

Etter planen får NOKUT besøk av ENQAsevalueringspanel i mai, og evalueringen vil trolig foreligge tidlig høsten 2013.

Ny forskrift for tilsyn med fagskoleutdanning– revidering av dagens retningslinjer

Målet med prosjektet er å vedta en forskrift for godkjenning etter fagskoleloven, slik det er gjort for høyere utdanning innen årsskiftet 2013/2014. I arbeidet med ny forskrift vil NOKUT legge vekt på erfaringene med behandling av søknader om godkjenning av enkeltutdanninger og fagområder, behandling av system for kvalitetssikring, samt nye bestemmelser som følge av nasjonalt

kvalifikasjonsrammeverk. Det er et mål å identifisere prosesser som kan forenkles, samt å identifisere bestemmelser som bør endres eller tydeliggjøres.

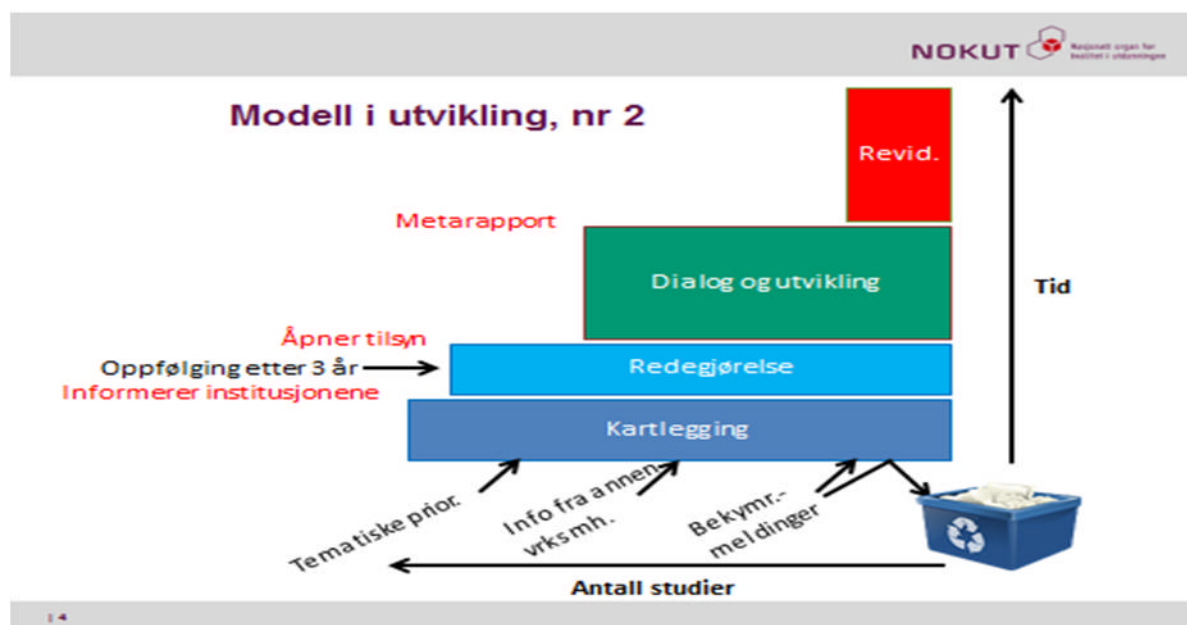
Vi tar sikte på å sende ut påhøringsutkast 1. august, med svarfrist 1. november. Det er planlagt at et forslag til ny forskrift legges frem for NOKUTs styre medio desember 2013. Parallelt med arbeidet med ny forskrift vil NOKUT utvikle veiledningen til potensielle søkere om godkjenning av fagskoleutdanning, slik at denne er klar medio desember, to måneder før søknadsfristen 15. februar 2014. Et tilsvarende opplegg for veiledning av sakkynndige skal være klar til samme søknadsfrist.

I forkant av en høring vil NOKUT invitere sentrale aktører i fagskolesektoren, som Fagskolerådet, Organisasjonen for norske fagskolestudenter og representanter som offentlige og private fagskoler, til dialog om hvilke endringer i gjeldende bestemmelser som kan og bør gjøres.

Tilsyn med eksisterende virksomhet– utvidelse av pilotprosjektet

Som omtalt i resultatdelens kap. 3.1.1 fikk pilotprosjektet i 2011– 2012 for lite omfang til at vi kan konkludere med at den nye tilsynsmodellen er etablert. Pilotprosjektet forlenges derfor ut 2013. Prosjektet skal gi grunnlag for en modell for tilsyn med eksisterende virksomhet som er målrettet, effektiv, som stimulerer lærestedene til et kontinuerlig kvalitetsarbeid og som produserer informasjon om kvalitet, trender og tendenser til sektor og samfunn.

Gjennom pilotprosjektet 2011– 2012 fikk NOKUT erfaring fra alle trinn i tilsynsprosessen: kartlegging av potensielle tilsynsobjekter, redegjørelse og revidering. Prosjektet har allerede vist at det er nødvendig med justeringer på visse områder. Dette gjelder særlig den opprinnelige redegjørelsen som nå er delt i to faser: redegjørelse og dialog/utvikling. Sistnevnte fase gis en varighet på minst fem måneder slik at studiene som er inne i prosessen får god anledning til å utvikle kvaliteten før eventuell iverksetting av revidering. I tillegg vil det legges langt større vekt på løpende informasjon til berørte institusjoner enn det opprinnelig var planlagt. Med disse endringene kan prosessen illustreres som i figuren under.

Selve tilsynsprogrammet for 2012-13 startet senhøstes 2012 med ny kartlegging av informasjon om utdanningstilbud. Som i fjor var noe av kartleggingen basert på skriftlige bekymringsmeldinger både for høyere utdanning og fagskoleutdanning. I tillegg ble det, ut fra tematiske prioriteter, valgt

fagskoletilbud der tilbyder ikke har besvart NOKUTs henvendelse om kvalitetssystem og mastergradsutdanninger avgrenset til historisk- filosofiske fag. Målet er å avslutte fasen med dialog/utvikling i november 2013. Det vil da bli laget samlerapporter med presentasjon av resultatene både for fagskole og høyere utdanning, og basert på dette iverksatt eventuelle revideringer.

I tillegg til en ny runde med kartlegging redegjørelse og dialog/utvikling gjenstår det å avslutte de siste revideringene fra 2012. Dette er kort omtalt i kapittel 4.1.2 med resultatmål for den ordinære tilsynsvirksomheten.

Kvantitative data fra NOKUT-portalen i DBH (Database for høyere utdanning) er et viktig analysegrunnlag i tilsynet med eksisterende virksomhet. Som en del av pilotprosjektet vil NOKUT arbeide videre med å forbedre datagrunnlaget i samarbeid med DBH. Mens studentdataene har blitt gode, er det behov for fortgang i prosessen med ansattdata. For at NOKUT-portalen skal bli et fullgodt verktøy i tilsynsprosessen er det behov for opplysninger på «studieretning/studietilbuds-nivå». Dette vil kreve nye rapporteringsdefinisjoner med en opprydding i begrepene studieprogram, studieretning og studietilbud.

4.1.2 Resultatmål for tilsynsaktivitetene

Det vises til rapporteringen for 2012 i kap. 3.1 hvor også prognoser for årene framover er fremsatt.

I tabellene under er alle resultatmål for de ulike tilsynsformene oppsummert. Pga. stramme budsjetter er de aktivitetene der NOKUT til en viss grad kan styre volumet selv holdt på et minimumsnivå. Fra 2014 må en regne med økning i antall revideringer som følge av tilsynsprogrammet for 2012-13. Det er også først i 2014 at kostnadene for økt antall ph.d.-søknader og institusjonsakkrediteringer i 2013 vil påløpe. Tilsynsaktiviteten for 2013 er for øvrig budsjettert med utgangspunkt i at vi gjennomfører følgende effektiviseringstiltak:

- Redusere antall sakkyndige i komiteene der regelverket gjør det mulig, og det er faglig forsvarlig. I tillegg kommer paneltenkning, dvs. at de samme sakkyndige behandler flere søknader der det er mulig.
- Slå sammen prosesser, eksempelvis kombinere institusjonsakkreditering og evaluering av kvalitetssikringssystemer
- Utvide dialogfasen i tilsynet med eksisterende studier for potensielt å redusere behovet for revideringer ytterligere

Høyere utdanning

Tilsynsform	Forventet antall søknader/saker	Resultatmål
Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen	Vedtak i 4 evalueringer som ble igangsatt i 2012. Vedtak i 4 evalueringer igangsatt i 2013. Oppstart av 5 evalueringer med vedtak i 2014. «Forsøk for læring» ved 4 institusjoner (Se omtale i kap. 4.1.1)	Gjennomføre evalueringene i tråd med kravet om 6-årssyklus. Gjennomføre hver enkelt prosess etter oppsatt tidsplan. Ingen negative tilbakemeldinger på prosess eller rapport. Eventuelle klager får ikke medhold i NOKUTs klagenemnd.
Institusjonsakkreditering	3 søknader om akkreditering som høyskole (samlet prosess med	Avslutte 2 akkrediteringer, igangsette 2 akkrediteringer. Gjennomføre hver enkelt prosess etter oppsatt plan. Saksbehandlingstid fra søknad er registrert til saken

	systemevaluering). 1 søknad om akkreditering som vitenskapelig høyskole (samlet prosess med akkreditering av deltakelse i stipendprogram).	er klar for styret: 8 måneder. Ingen negative tilbakemeldinger på prosess eller rapport. Eventuelle klager får ikke medhold i NOKUTs klagenemnd.
Akkreditering av nye utdanninger – 3. syklus	Søkn.frist 1.mai: 4 Søkn.frist 1.nov.: 5	1 vedtak i juni 2013 (fra søknadsfristen 1.11.2012) (Vedtak for søknader i 2013 kommer først i 2014) Alle søknader fra skal være klare til å legges frem for styret 8 måneder etter søknadsfrist. Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjoner og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i Klagenemnda.
Akkreditering av nye utdanninger – 1. og 2. syklus	Søkn.frist 1. febr.: 22 Søkn.frist 1.sept.: 28	Alle søknader behandlet innen neste søknadsfrist. 15 vedtak med bruk av sakkyndige fra søknadsfrist 01.02.13 (Øvrige søknader går ikke videre) 15 vedtak ved bruk av sakkyndige fra søknadsfrist 01.09.13 innen søknadsfristen 01.02.14 (Øvrige søknader går ikke videre) Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjoner og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i Klagenemnda.
Tilsyn med etablerte utdanninger – revidering	Avsluttende vurdering av studier fra tilsynsprogram 2011-12	4 vedtak om opprettholdelse/ikke opprettholdelse. Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjoner og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i Klagenemnda.

Fagskoleutdanning

Tilsynsform	Forventet antall søknader/saker	Resultatmål
Godkjenning av fagområde	Søkn.frist 15. febr.: 0 Søkn.frist 15. nov.: 4	(Alle vedtak først i 2014) Alle søknader skal være klare til å legges frem for styret 8 måneder etter søknadsfristen. Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjoner og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i klagenemnden
Godkjenning av fagskoletilbud	Søkn.frist 15.febr.: 57 Søkn.frist 15.sept.: 45	33 vedtak med bruk av sakkyndige fra søknadsfristen 15.02.13 (Øvrige søknader går ikke videre) 27 vedtak med bruk av sakkyndige fra søknadsfristen 15.09.13 (Øvrige søknader går ikke videre) Alle søknader er ferdig behandlet innen neste søknadsfrist. Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjoner og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i klagenemnden
Godkjenning av vesentlige endringer	Søkn.frist 15.febr.: 35 Søkn.frist 15.sept.: 35	15 vedtak med bruk av sakkyndige, 20 etter administrativ vurdering, fra søknadsfristen 15.02.13.

		11 vedtak med bruk av sakkyndige, 24 etter administrativ vurdering, fra søknadsfristen 15.09.13 Alle søknader er ferdig behandlet innen neste søknadsfrist. Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjoner og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i klagenemnden
Tilsyn med etablerte fagskoletilbud – revidering	Avsluttende vurdering av tilbud fra tilsynsprogram 2011-12	2 vedtak om opprettholdelse/ikke opprettholdelse Ingen negative tilbakemeldinger fra læresteder og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i Klagenemnda.

Prioriteringer i arbeidet med å forbedre saksbehandling og brukerservice

I det løpende arbeidet med å forbedre saksbehandling og brukerservice gjennomføres i 2013 følgende tiltak:

- Veiledning av søkere og sakkyndige.
 - På bakgrunn av justering av forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i norsk høyere utdanning, arbeides det videre med nye søkerveiledninger i form av oppdatering av skriftlig dokumentasjon, oppdatering av veiledningskurs og informasjon på nett.
 - Skrivemøter for de sakkyndige vil på samme måte fornyes og det vil tilrettelegges for skriftlig veiledning, skrivemøter og informasjon på Internett.
- Vi innhenter erfaringer med saksbehandlingen ved at vi foretar en analyse av enkeltkriterier, både i høyere utdanning og fagskoleutdanning. Informasjonen fra dette arbeidet brukes til forbedret saksbehandling, i veiledning av sakkyndige og søkere, samt i revidering av NOKUTs retningslinjer for godkjenning av fagskoleutdanning.
- Utviklingen av saksbehandlingen og brukerservicen vil være en sentral del av arbeidet med revidering av NOKUTs retningslinjer for godkjenning av fagskoleutdanning.
- NOKUT vil opprettholde en aktiv og utadvendt holdning til å gi informasjon ved å bidra med informasjon og veiledning på eksterne arrangementer, både på eget initiativ og som respons på invitasjoner.

4.2 Norsk utdanning – kvalitetsutvikling

Virksomhetsmål 2: *NOKUT skal stimulere til økt kvalitet i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning.*

4.2.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten i tråd med intensjonene i strategiplanen og/eller oppdrag fra eier. Følgende utviklingsprosjekt prioriteres på dette feltet i 2013:

- Etablering av nasjonal studentundersøkelse og ny nettportal
- Utvidelse av ordningen med Sentre for fremragende utdanning til alle fagområder

Nasjonal studentundersøkelse og ny nettportal

NOKUT skal på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet fra høsten 2013 utføre en årlig nasjonal undersøkelse av studenters opplevelse av ulike sider ved studiekvaliteten i studieprogrammer i norsk høyere utdanning. Arbeidet med å planlegge undersøkelsen startet opp høsten 2012 og vil fortsette med stor tyngde i hele 2013. I arbeidet med undersøkelsen er det etablert en egen referansegruppe med medlemmer fra Kunnskapsdepartementet, UHR, NHO, NSO, NIFU og Senter for profesjonsstudier (SPS) ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Det primære målet med studentundersøkelsen vil være å samle inn gode data på studentenes synspunkter på ulike sider av studiekvalitet, og presentere dette for hvert enkelt bachelor- og mastergradstudietilbud.

Det skal utvikles en ny nettportal der data fra Studentundersøkelsen gjøres tilgjengelig. Hovedresultatene fra Studentundersøkelsen gjøres tilgjengelig i portalen i februar hvert år, det vil si i god tid før studentenes søknadsfrist til opptak. Portalen skal være et naturlig sted å søke informasjon om studiekvalitet i høyere utdanning i Norge. Studentenes synspunkter vil presenteres for hvert enkelt bachelor- og mastergradsprogram. For portalen gjelder at den skal være svært brukervennlig, liste alle godkjente studieprogramtilbud omfattet av undersøkelsen og inneholde gode data fra studentundersøkelsen og andre kilder på studieprogramnivå.

Som et ledd i kvalitetssikringen vil det utføres en pilotering av undersøkelsen på et utvalg studenter og av portalen våren 2013, for å minimere risikoen for feil og mangler på selve undersøkelsen som skal ut oktober 2013.

Data fra undersøkelsen vil ikke foreligge før i 2014. Data fra undersøkelsen skal dekke en rekke formål:

- Informasjon til studenter/allmennhet- en del data legges ut i ny portal
- Til analyser og rapporter (NOKUT)
- Ikke-identifiserbare rådata kan sendes forskningsmiljøer
- Aggregerte data kan legges til rette for andre aktører/portaler

Målgrupper vil primært være studiesøkere, studierådgivere og studenter, men den vil også være nyttig for de høyere utdanningsinstitusjonene, myndighetene, arbeidslivet og allmuen /media.

Undersøkelsen i 2013 vil omfatte om lag 67 000 studenter på andre året (3 semester) på rundt 1900 bachelor- og masterstudier kontaktes. Første publisering vil skje 1. februar 2014. Dette vil bli en årlig undersøkelse.

Sentre for fremragende utdanning – utvidelse av ordningen til alle fagområder

Det er bevilget penger til tre nye sentre for fremragende utdanning (SFU) i statsbudsjettet for 2013. SFU-ordningen skal bidra til å utvikle fremragende kvalitet i høyere utdanning, og tydeliggjøre at undervisning og forskning er likestilte oppgaver for universiteter og høyskoler. Mens senterstatus i pilotfasen var forbeholdt lærerutdanningsmiljøer, er det ved årets utlysning åpent for alle fagmiljøer å søke. Gitt tilfredsstillende kvalitet, er det ønskelig med faglig bredde blant sentrene, og at et av sentrene knyttes til helse- og sosialfag utdanningen, jf. Meld. St. 13 (2011-2012) Utdanning for velferd. Samspill i praksis. Utlysningen av de nye SFU vil skje primo mars 2013. NOKUT tar sikte på å kunngjøre vinnerne av konkurransen høsten 2013.

Pilotordningen ble i 2012 evaluert av NIFU. Evalueringsrapporten, som forelå i januar 2013, er et viktig verktøy i det videre arbeidet. Den positive evalueringen av NOKUTs forvaltning av ordningen gir en trygghet i det videre arbeidet og utlysningen av de tre sentrene. Vurderingskriteriene og

utvelgelsesprosessen vil derfor være de samme som i forrige runde, med noen mindre justeringer for å ta høyde for at ordningen fra nå gjelder alle fagområder.

4.2.2 Resultatmål for de rendyrkede utviklingsaktivitetene

Det vises til rapporteringen for 2012 i kap. 3.2, hvor det også er gitt kommentarer om veien videre i 2012. I tabellen under er resultatmålene for den løpende aktiviteten på området oppsummert. De fleste utredningene og analysene er koblet opp mot NOKUTs langtidsplan for tematiske prioriteringer.

	Prosjekt	Sluttprodukt	Resultatmål
Utredninger og analyser	Kartlegging og analyse av praktisk pedagogisk utdanning (PPU) sin relevans for undervisning i skolen	Rapport februar 2013 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
	Institusjonell dynamikk: Institusjonell drift i høyere utdanning	Rapport mars 2013 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet. Spesielle tiltak vurderes.
	Sakkyndiges vurderinger i fagskolesaker	Rapport april 2013	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
	De fem fagskolene og de syv høyskolene som er bibelskoler. En kartlegging av relevans og kvalitet	Rapport juni 2013 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
	Kvalitetskriterier for fleksibel utdanning – hva bør institusjonene gjøre?	Rapport oktober 2013 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
	Kandidatundersøkelse for generell godkjenning av utenlandsk utdanning. Hvilken effekt har dette for samfunnet?	Rapport november 2013 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
	Fagmiljøenes robusthet: Gjennomgang av tidligere sakkyndige rapporter på masterakkreditering	Rapport høst 2013 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper.	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
	FoU-basert utdanning i klassiske universitetsdisipliner på ulike nivåer (bachelor og master). Hvordan fungerer det?	Rapport desember 2013 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
	Kvalitetsarbeid på programnivå – samarbeidsprosjekt med tre fagmiljøer i høyere utdanning	Rapport desember 2013 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
Videreutvikling av NOKUT-portalen	”NOKUT – portalen ble etablert i DBH april 2012. Portalen er todelt og består av en «tilsynsinnngang» og en ”analyseinnngang». Tilsynsinnngangen inneholder ett sett indikatorer som kan	Kontinuerlig videreutvikling av indikatoren (nye indikatorer, brukervennlighet etc.), opplæring og brukerveiledning av	Bli brukt i NOKUTs tilsynsarbeid og analysearbeid, samt være et nyttig redskap i universitetenes og høyskolenes eget kvalitetsarbeid

	belyse utdanningskvalitet på studieprogramtilbudsnivå.	portalen; utvikling av analyseinngangen; påvirke gjennom DBH/KD til at datene blir enda mer relevante for tilsyn med eksisterende virksomhet	
Aktuelle analyser og synteser	Månedlig intern utgivelse av 2-4 analyser og 10 korte nyhetssaker (visste du at...) som tar sikte på å formidle aktuelle nasjonale og internasjonale begivenheter og utviklingstrekk knyttet til NOKUTs fagfelt. Analyser legges også jevnlig ut på NOKUTs hjemmesider	I 2013 har NOKUT det samme ambisjonsnivået – men en økning av aktuelle analyser og synteser publisert for et eksternt publikum – dvs. NOKUTs nettsider. I 2013 også et mål om å bruke analyser aktivt inn mot tema rundt jubileumskonferansen og andre relevante problemstillinger som kan dukke opp	Analysene skal holde et faglig tilfredsstillende nivå, og oppleves som aktuelle og nyttige for NOKUTs ledelse og tilsatte. I tillegg skal prosessen med å skrive analyser bidra til kompetanseutvikling for NOKUTs tilsatte
Artikler i fagtidsskrift		Pål Bakken: Institutional dynamics in Norwegian HE. Kapittel i internasjonalt bokprosjekt	Holde høy faglig kvalitet
		Ole-Jacob Skodvin : NOKUT og kvalitet i IKT-støttet utdanning. Kapittel i bok, publisert høsten 2013	Holde høy faglig kvalitet
		Astrid Børsheim: Hvor står utdanningsledelsen når kvalitet i fleksible profesjonsutdanninger skal sikres? Kapittel i bok publisert høsten 2013	Holde høy faglig kvalitet
Stimuleringsordninger	Sentre for fremragende utdanning	Lyse ut tre nye SFU-sentre medio mars, bred utlysning som er åpent for alle fagområder. Etablere komite for vurdering av innkomne søknader til tre nye SFU sentre Etablere tre nye sentre på bakgrunn av komiteens innstilling. Vinnere kåres på NOKUTs jubileumskonferanse 7-8. november 2013	At pilotfasen har gitt god læring og ett godt grunnlag for full drift. Få etablert god og kompetent komite Bidra til at de nye SFU-sentrene blir fyrstårn på lik linje med SFF. Sentrene skal videreformidle sin gode praksis ut i samfunnet og til andre institusjoner Sentrene blir akseptert som eksellente

	Utdanningskvalitetsprisen	Etablere komiteutvalg for Utdanningskvalitetsprisen 2013-2015 Endre kriterie, fra 2013 kun en vinner. Søknadsfrist 1. juni 2013 Vurdere og kåre vinner til NOKUTs jubileumskonferanse november 2013 Ny utlysning høst 2013	Flere enn 15 søknader Vinner kåret Positiv medieomtale
--	---------------------------	--	--

Prioriteringer i det løpende arbeidet

- Støtte opp under tilsynet med eksisterende virksomhet med analyser i kartleggingsfasen
- Bidra til metodeutvikling og å effektivisere og systematisere informasjonsgrunnlaget for tilsynsvirksomheten (NOKUT-portalen, spørreundersøkelser etc.)
- Prioritere arbeidet med jubileumskonferansen med analyser og statistikk til tema rundt NOKUTs jubileumskonferanse og andre relevante problemstillinger som kan dukke opp.

4.3 Utenlandsk utdanning

Virksomhetsmål 3: *NOKUT skal bidra til at personer med utenlandsk utdanning får vurdert denne i forhold til norsk utdanning, og at arbeidsgivere og læresteder får korrekt informasjon om utenlandsk kompetanse.*

4.3.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten i tråd med intensjonene i strategiplanen og/eller oppdrag fra eier. Utviklingsoppgavene er i 2013 samlet i ett overordnet utviklingsprosjekt

- Omorganisering og videre oppfølging av langtidsplanen for utlandsfeltet

Omorganisering av utenlandsområdet og oppfølging av langtidsplanen

Intern organisering av den nye Avdeling for utenlandsk utdanning implementeres i løpet av første kvartal 2013. Det er et mål at den nye organiseringen blir mer effektiv, robust og fleksibel for endringer enn tidligere modell. Mer effektiv bruk av avdelingens ressurser og felles kompetanseer viktige elementer i omorganiseringen. Dette er viktig, siden NOKUT forventer at etterspørselen etter tjenestene øker, mens ressursene på utlandsfeltet er begrensede. Arbeidet med fremtidig effektivisering av saksbehandlingen gjennom bedre IKT-verktøy, samt videreutvikling og brukertilrettelegging av informasjonstjenestene med vekt på nettløsninger, starter i 2013, jf. omtale under pkt. 4.4.1.

NOKUT er opptatt av å etablere gode og robuste løsninger for spesialoppgavene, som listen over krav til generell studiekompetanse for søkere med utenlandsk utdanning (GSU-listen). NOKUT vil være en pådriver for å få gjort dette arbeidet mer rasjontelt enn det som er tilfelle i dag. Gjennomgangen av tjenesteporteføljen gjennomføres i dialog med Kunnskapsdepartementet og berørte aktører, og der det

er nødvendig, må det foreslås lov- og/eller forskriftsjusteringer. Dagens tjenester er resultat av mange enkeltstående beslutninger og oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. NOKUTs mandat oppleves derfor som mindre tydelig for utlandsfeltet enn for virksomheten for øvrig. Det er nødvendig å gjennomgå og konkretisere ambisjons- og servicenivået for alle tjenestene. Det er blant annet behov for å se nærmere på servicenivået overfor arbeidsgivere og private tjenesteforbidlere.

NOKUT har i begrenset grad utnyttet egen kompetanse og oversikt over utlandsfeltet til rådgivning overfor Kunnskapsdepartementet når det gjelder regelverks-, system- og politikktutvikling. Gjennomgangen av tjenestene for å tydeliggjøre mandat og forventninger er starten på å utvikle en slik rolle. Det er et mål for NOKUT å bidra mer med premissgivende faglig rådgivning og bidrag til politikktutviklingen gjennom utredninger og sammenfatninger av erfaringsbasert kunnskap om utlandsfeltet. NOKUTs pilotprosjekt for flyktninger med mangelfull dokumentasjon, der rapport oversendes Kunnskapsdepartementet i løpet av første kvartal 2013, er et svært viktig steg i denne retning, og for NOKUT er det viktig at det etableres en permanent, velfungerende ordning for disse søkerne. Som kontaktpunkt ser NOKUT et økende behov for en større gjennomgang av roller, ansvar og praksis for alle de norske godkjenningsordningene for utenlandsk kompetanse på tvers av ulike departementers ansvarsområder. På kort sikt er dette imidlertid kun aktuelt som følge av eventuelt særskilt oppdrag fra Kunnskapsdepartementet.

NOKUT ønsker videre i 2013 en dialog med Kunnskapsdepartementet om når det ansees at Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk går over fra å være en utviklingsoppgave til en informasjonsoppgave. NOKUT har behov for en konkretisering av hvilket service- og ambisjonsnivå denne informasjonsoppgaven innebærer.

For øvrig vil det bli arbeidet med å fremskaffe informasjon om effektene av NOKUTs generelle godkjenning. I første omgang vil dette skje i form av en «kandidatundersøkelse» til de som har fått NOKUTs godkjenning. Dette vil i 2013 gjennomføres som en pilot.

4.3.2 Resultatmål for godkjenning av utenlandsk utdanning

Det vises til rapporteringen for 2012 i kap. 3.3, hvor også prognoser for årene framover og resultatmål for 2013 er omtalt. I tabellen under er alle resultatmål for feltet utenlandsk utdanning oppsummert.

Den betydelige økningen i nyregistrerte søknader i 2012 på hele 17,6 % som er omtalt i rapportdelen, skaper betydelige utfordringer. I prognosen legges det til grunn at antallet nyinnkomne søknader vil øke med ytterligere rundt 15 % i 2013, samtidig som NOKUT kun i begrenset grad vil kunne øke kapasiteten for å ta unna denne veksten. Fremskrivning viser at trenden med økt restanse og saksbehandlingstid vil forsterke seg fram til NOKUT har fått på plass en ny IKT-infrastruktur med elektronisk søknad og elektronisk saksbehandling, hvilket med dagens ressursituasjon ikke vil kunne være på plass og gi effekt før i 2016. Det må understrekes at fram til nytt elektronisk søknadssystem er på plass vil det eneste tiltaket som virkelig monner på saksbehandlingskapasiteten være å sette inn flere saksbehandlere.

NOKUT gjør imidlertid det som er mulig for å utnytte kapasiteten optimalt innenfor eksisterende rammer. Som følge av en viss styrking av ressursene, samt omorganisering og gjennomgang av rutiner, mandat og forventninger, forventes det at rundt 600 flere saker blir behandlet i løpet av 2013 enn i løpet av 2012. Effektiviseringstiltak, som er omtalt under, antas å ha begrenset effekt for 2013, men de vil ha noe større effekt fra 2014 av.

Som det fremgår av tabellen under, innebærer dette at det i 2013 vil behandles 600 færre søknader enn det som forventes å komme inn. Dette vil innebære en restanse på hele 1300 søknader ved årsslutt.

Resultatområde	Forventet antall søknader/henvendelser	Resultatmål
Generell godkjenning	5 900 individuelle søknader	Antall vedtak individuelle søknader: 5000 Antall ferdigbehandlede råd: 600 Totalt: 5600 Restanse (årsslutt): 1300 Saksbehandlingstid: - Gjennomsnittlig: <3,8 mnd - 70 % ferdig < 4 mnd - 35 % ferdig <2 mnd. Saker som henlegges, får vedtak om avslag
Råd og service til institusjoner	600 saker	
Førstelinj- og veiledningstjenesten	20 000 henvendelser	Løpende ivareta personlig oppmøte og telefoner i åpningstidene Svartid på e-post: Innen fem dager ved henvendelser av enkel karakter

Prioriteringer i det løpende arbeidet med å forbedre saksbehandling og brukerservice

Sentralt i å forbedre saksbehandling og brukerservice på utlandsfeltet er implementeringen av NOKUTs IKT-strategi. Innføring av elektronisk søknadsbehandling og saksbehandling vil gi effekt fra og med 2016 av. I 2013 vil arbeidet med å forbedre saksbehandling og brukerservice prioriteres innenfor følgende områder:

- Bruke mer av ressursene på kjerneaktivitetene, med prioritering av godkjenning av utenlandsk utdanning
- Gjennomgang av saksbehandlingsrutinene for å sikre optimal arbeidsflyt
- Gjennomgang av arbeidsoppgaver og tjenestenivå, bl.a. for rådssakene
- Samordning og profesjonalisering av telefon- og besøkstjenestene
- Samordning av informasjonsoppgavene på utlandsområdet
- Mer brukervennlige hjemmesider
- Sikre god kvalitet på arbeidet med GSU-listen
- Utvikling av kurspakker for arbeidsgivere og støtteapparatet

4.4 NOKUTs samfunnskontakt og organisasjon

Virksomhetsmål 4a: *Samfunnet skal ha tillit til at kvaliteten på NOKUTs arbeid holder internasjonal standard*

Virksomhetsmål 4b: *NOKUT skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnyttelse av ressursene*

4.4.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten i tråd med intensjonene i strategiplanen og/eller oppdrag fra eier. Følgende utviklingsprosjekt prioriteres i 2013:

- Styrking av samfunnskontakten med utgangspunkt bl.a. i jubileumskonferansen 2013
- Totalomlegging av NOKUTs nettsider
- Igangsetting av arbeidet med ny IKT-infrastruktur og samhandlingsportal
- Valg av og flytting til nye kontorlokaler fra 2014

Styrking av samfunnskontakten med utgangspunkt i jubileumsåret 2013

I 2013 har NOKUT eksistert i 10 år. Dette vil markeres på ulike måter gjennom året, internt og eksternt. Hovedmarkeringen vil være jubileumskonferansen 7. og 8. november 2013 der alle NOKUTs arbeidsområder er omfattet (fagskole, høyere utdanning og utenlandsk utdanning). Det overordnede tema for konferansen er utdanning og arbeidsliv. Det vil bli gjennomført analyser og utarbeidet statistikk i tilknytning til konferansens tema.

Et viktig mål er å utnytte jubileumsåret til å markere NOKUT og utdanningskvalitet. Vi vil bruke konferansen og andre nyvinninger i NOKUT som den nasjonale studentundersøkelsen aktivt i mediearbeidet (kronikker, innsalg etc.) for å synliggjøre NOKUT og få ut våre budskap. I tillegg vil vi benytte tematikken rundt konferansen til å styrke kontakten med arbeidslivsorganisasjoner som NHO, KS og LO.

Nye nettsider

NOKUT har mange målgrupper med til dels forskjellig informasjons- og kontaktbehov. Våre nettsider er den viktigste kanalen for formidling av informasjon og tjenester til enkeltbrukere og en viktig kanal for læresteder, arbeidsliv og samfunn. For å få til en bedre brukertilpasning utarbeides det nå nye nettsider med en bedre struktur og målgruppetilpassede sider. Prosjektet startet i 2012 og vil pågå i hele 2013. Nettsidene vil lanseres i mars med ny grafisk utforming, men all tekst vil først være ferdig utformet til jubileumskonferansen i november. Sider på engelsk og nynorsk vil være på plass mot slutten av året. Nettsidene skal tilpasses den enkelte målgruppens behov og reflektere NOKUTs servicenivå overfor den aktuelle brukergruppen. INVIA's nettsider vil i denne prosessen slås sammen med NOKUTs. Innholdet som er utviklet for INVIA vil videreføres i de nye nettsidene.

Ny IKT-infrastruktur og samhandlingsportal

Arbeidet med å iverksette NOKUTs IKT-strategi vil igangsettes for fullt. Realiseringen av tiltakene i strategien vil skje i to faser:

Fase 1: 2013

- Innføre en ny telefoniløsning som gir rom for NOKUTs vekst i antall medarbeidere og tilrettelegge for mer fleksible arbeidsformer. Dette innebærer overgang til trådløs bedrift og mobiltelefoni for alle våren 2013.
- Etablere en driftsløsning som er mer robust når det gjelder sikker tilgang på eksternt og intern kompetanse. Intern IKT-organisasjon vil bli styrket med én medarbeider og det vil inngås rammeavtale med eksternt IKT-rådgiver våren 2013.
- Utarbeide anskaffelsesstrategi og anskaffe leverandør av felles portal (arbeidsflate) for de tre søknadsområdene; inkl. prosess støtte og felles saks- og dokumenthåndteringsløsning medio 2013.
- Starte opp utviklingsarbeidet med portalløsning høsten 2013.

Fase 2: 2013 – 2015

- Utvikle en felles portal (arbeidsflate) for de tre søknadsområdene; inkl. prosess støtte og felles saks- og dokumenthåndteringsløsning.

Nye kontorlokaler fra 2014

Avtalen om leie av kontorlokaler i Kronprinsens gate 9 utløper 31. januar 2014. Det må derfor inngås ny leieavtale i våren 2013 som sikrer bruksklare lokaler fra februar 2014. I tråd med regelverket vil utvelgelsen av nye lokaler skje etter konkurranse i leiemarkedet.

Arbeidet med vurdering og beslutning om ny leiekontrakt er organisert som et prosjekt med involvering av de ansatte og der Statsbygg bistår NOKUT i konkurranseprosessen. Det planlegges for at ny leiekontrakt kan inngås i løpet av mars 2013. Deretter vil skal det planlegges for innplassering av medarbeidere og med påfølgende flyttinginnen utgangen av januar 2014

4.4.2 Resultatmål for fellesfunksjonene

I forbindelse med organisasjonsstrategien, er det utarbeidet parametere for å kunne måle effektene av handlingene i strategien. Etter hvert som det foretas systematiske målinger og vurderinger av disse, vil det bli vurdert å sette konkrete resultatmål for hver enkelt parameter. NOKUTs årshjul fastsetter frekvens og tidsperiode for de ulike parameterne.

Det er fastsatt følgende parametere for oppfølgingen av organisasjonsstrategien:

- **NOKUTs omdømme** blant brukere og interessenter; standardiserte brukerundersøkelser og målrettede interessentundersøkelser: Det vil ikke gjennomføres en interessentanalyse i 2013. Ordinære brukerundersøkelser vil bli gjennomført som tidligere år.
- **Medarbeidertilfredshet** knyttet til motivasjon/engasjement, leddse, læring, arbeidsprosesser og HMS. Måles gjennom systematiske analyser av sykefravær, turnover, medarbeiderundersøkelser annet hvert år og vernerunder annet hvert år. Det vil gjennomføres medarbeiderundersøkelse i 2013.
- **Kompetanse i forhold til mål og oppgaver**, målt gjennom en kvalitativ vurdering i etterkant av årlige medarbeidersamtaler og kompetansesamtaler. Det vil bli gjennomført en kvalitativ kompetansevurdering som en del av arbeidet med å implementere HRårshjulet i 2013.

For øvrig vil det som før rapporteres på de styringsparametere som er angitt i tildelingsbrevet.

Prioriteringer i det løpende arbeidet med å forbedre saksbehandling og brukerservice

Organisasjonsstrategien, resultatene av vernerunden, andre relevante styringsparametere samt den interne brukerundersøkelsen gir føringer for prioritering av oppgaver for fellesfunksjonene. Følgende oppgaver blir prioritert i 2013:

- Styrke kommunikasjonsarbeidet gjennom utlysning av stillingen som Kommunikasjonssjef og videreutvikle kommunikasjonsenheten og samarbeidet med fagavdelingene Dette vil også inkludere å få til rammeavtaler for kommunikasjonsfaglige/grafiske/språk-tjenester. Se også utviklingsprosjekt om styrking av samfunnskntakten i kap 4.4.1.
- Foreta en risiko- og sårbarhetsanalyse knyttet til sikkerhet (herunder informasjonssikkerhet) og kriser og med påfølgende revisjon av beredskapsplanen. Det vil også bli gjennomført en beredskapsøvelse i 2013.
- Implementere ny statlig kontoplan og periodiseringsprinsippet.
- Fortsette arbeidet med å profesjonalisere NOKUTs interne kvalitetsstyring, bant annet gjennom å videreutvikle systemet for styrende dokumenter og gjennomføre aktivitetene som framgår av NOKUTs årshjul (HR og virksomhetsstyring). I dette arbeidet inngår også en vurdering av om dagens mål og styringsparametre er hensiktsmessige.

4.5 Plan for disponering av tildelt bevilgning 2013

NOKUT er i brev av 21.12.2012 tildelt enbevilgning for 2013 på 69,296 mill. kr til ordinær drift på kap. 280, post 01, samt en inntektsbevilgning på kap 3280, post 02, på 1,211 mill. kr I tråd med behandlingen av Prop. 1 S (2012-13)/Innst. 12 S (2012-13) legges det til grunn en merinntektsfullmakt

slik at utgiftene på kap. 280, post 01 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under kap 3280, post 02. Netto driftsbevilgningen for 2013 er etter dette på 68,085 mill. kr.

I tillegg har NOKUT i brev av 11.02.13 søkt om å få overført 2,796 mill. kr fra 2012 til 2013.

I supplerende tildelingsbrev av 06.02.13 har NOKUT mottatt en bevilgning på 15,9 mill. kr på kap. 281, post 01, prosjekt 80076. Midlene er øremerket pilotprosjektet Sentre for fremragende utdanning (SFU-prosjektet). I tillegg til ovennevnte er NOKUT forespeilet (tildelingsbrev foreligger foreløpig ikke) øremerkede tildelinger til gjennomføring av studentundersøkelsen på 0,9 mill. kr, samt 0,372 mill. kr (1/2 stilling) og 0,3 mill. kr til videreføring av arbeidet med nasjonalt kontaktpunkt (EU). Til sammen utgjør dette øremerkede midler på 17,472 mill. kr. Totalt utgjør dette en samlet netto tildeling for 2013 på 88,353 mill. kr.

Det forutsettes for øvrig at gjenstående midler fra 2012 for prosjekt flyktningeordningen kan overføres til 2013 for utbetaling av påløpte forpliktelser til prosjektet.

Tabell 3.5.1: Plan for disponering av tildelt/forventet tildelt bevilgning 2013

i 1000 kr

Betegnelse	Beløp
Bevilgning kap. 280, post 01	69 296
Bevilgning kap. 3280, post 02	-1 211
overføringer fra 2012	2 796
Bevilgning kap. 281, post 01, prosjekt 80026	
Bevilgning kap. 281, post 01, prosjekt 80076	15 900
Bevilgning kap. 226, post 21, prosjekt 65100	372
Bevilgning kap. 258, post 21, prosjekt 90489	300
Studentundersøkelsen	900
Sum bevilgning	88 353
Driftskostnader:	
lønnskostnader (justert for refusjoner)	43 260
anskaffelser og påkostninger (IKT)	6 500
husleie	5 500
andre driftskostnader ¹¹	34 304
Sum driftskostnader	89 564
Driftsinntekter:	
Konferanseinntekter, jf. kap. 280, post 02	-1 211
Driftsresultat	88 353

¹¹ Dette beløpet inkluderer 13,6 mill. kr i tilskudd i forbindelse med SFU-ordningen.

Tabell 3.5.2 Spesifisering av budsjettet

i 1000 kr

Betegnelse	Netto budsjett
NCP	672
Prosjekt flyktningeordningen	(¹²)
SFU-prosjekter	15 900
Studentundersøkelsen	900
Øremerkede prosjekter	17 472
Tilsynsaktiviteter	7 000
GSU-lista	50
Konferanser ¹³	0
NSD-samarbeidet	250
Div faglig aktivitet	460
Spesifiserte faglige aktiviteter	7 760
Ledelse og styring	2 326
Personal	43 602
Kommunikasjon	1 330
IKT og telefoni	8 500
Drift av lokaler	7 363
Organisatoriske kostnader	63 121
SUM UTGIFTER	88 353

Øremerkede midler

Framdriften i disse prosjektene er avhengig av årlige øremerkede bevilgninger fra departementet.

Spesifiserte faglige aktiviteter

Dette gjelder faglig aktivitet med behov for spesifikke tiltak utover det som det allerede er lagt til rette for i den ordinære driften. Når det gjelder tilsynsaktiviteten er budsjettet knyttet til behovet for sakkyndige i tilsynsvirksomheten.

Organisatoriske kostnader

Dette er kostnader knyttet til den daglige driften av NOKUT.

Det er spesielt personalmessige utgifter og drift av lokaler som utgjør de store utgiftspostene. For 2013 legges det opp til 73 stillinger i NOKUT.

¹² Har søkt om å få overført ubrukte midler på 1,5 mill. kr fra 2012.

¹³ Konferanser er 0-budsjettet, dvs. det forventes at utgiftene fullt ut skal dekkes opp av deltakeravgiften.

Vedlegg: Budsjettforslag 2014-16

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Kronprinsens gate 9
Postboks 1708 Vika
0121 Oslo
Tlf: 21 02 18 00
Faks: 21 02 18 01
postmottak@nokut.no
www.nokut.no

Saksbehandler: Brita Bye
Dir. tlf: 21 02 18 20

Vår ref: 12/598-2
Deres ref:

Vår dato: 28.11.2012
Deres dato:

Budsjettforslag 2014-16

Det vises til NOKUTs budsjettforslag for 2013-15 i brev av 21.11.2011 og løpende dialog med departementet om NOKUTs økonomiske utfordringer knyttet både til en generelt for liten saksbehandlingsskapasitet og behovet for å foreta store IKT-investeringer de nærmeste årene.

Styrkingen av budsjetttrammen på 10 mill. kr som er foreslått i Prop 1 S (2012-13) gjør at vi kan øke kapasiteten til søknadsbehandling, og dermed på kort sikt unngå ytterligere økning i saksbehandlingstid/restanser. Det blir også mulig å starte opp et tilsynsprogram for eksisterende studier og komme i gang med et flerårig prosjekt for IKT-investering. Problemet er imidlertid at styrkingen for 2013 er under halvparten av det NOKUT har beregnet at vi vil trenge for å videreføre disse aktivitetene i 2014. I tillegg må vi legge til grunn kraftig vekst i antall søknader om godkjenning av utenlandsk utdanning i de kommende årene.

På denne bakgrunn **foreslår vi en økning i NOKUTs bevilgning på 12,3 mill. kr i 2014.** Økningen er beregnet med utgangspunkt i at IKT-prosjektet for å bringe NOKUT fra papirbasert til elektronisk saksbehandling gjennomføres i perioden 2013-15, og hva vi som minimum vil trenge for å drive NOKUTs kjernevirksomhet forsvarlig i tråd med fastsatte krav i lov og forskrifter i denne perioden. Vi understreker at dette er et minimumsanslag basert på at vi legger den faglige aktiviteten på et minimumsnivå inntil ny IKT-infrastruktur er på plass. Vi har dessuten i beregningene tatt høyde for prosesseffektiviseringer (samordnede prosesser, reduksjon i bruk av sakkyndige mm.) som vil kunne være mulig innenfor eksisterende regelverk og med dagens IKT-utstyr.

Konsekvensen av utilstrekkelig bevilgning for 2014 vil være stopp/utsettelse av IKT-prosjektet og tilsyn med eksisterende virksomhet, samt at saksbehandlingstiden for godkjenning av utenlandsk utdanning kan komme over Lisboa-konvensjonens maksimalgrense på fire måneder. En utsettelse av IKT-prosjektet vil være spesielt uheldig da dette prosjektet er grunnlag for at vi i framtiden kan yte bedre og mer effektive tjenester overfor våre brukere i tråd med regjeringens målsetting.

I det videre gis først en kort redegjørelse for hvordan NOKUT legger opp til å disponere bevilgningen for 2013. Deretter følger beregningene for 2014-16, før vi til slutt kommenterer mulighet for alternativ finansiering gjennom søknadsgebyrer.

Disponering av økt ramme for 2013

Utgangspunktet for NOKUTs budsjettforslag for 2013 er nettorammen på kap. 280, post 01, jf. kap. 3280, post 02, for 2013 på 68,085 mill. kr.

NOKUT forventer i tillegg overføringer fra 2012 til 2013 på om lag 3 mill. kr da en del tiltak satt i verk ved bruk av ekstrabevilgningen i 2012 ikke får større kostnadseffekt før i 2013. Dette innebærer at det legges opp til et aktivitetsnivå for 2013 på 71,085 mill. kr.

Innenfor den økte rammen legger NOKUT opp til å prioritere IKT-prosjektet med til sammen 8 mill. kr. Samtidig legges det opp til en styrking av kjernevirksomheten ved opprettelse av 4 nye stillinger (3 allerede gjennomført i 2012 som følge av tilleggsbevilgningen på 4 mill. kr). Dette innebærer 2 stillinger på tilsynsområdet og 2 stillinger på utenlandsområdet. Budsjettet til bruken av sakkyndige ble økt med 1 mill. kr i 2012 og økes ytterligere med 1 mill. kr i 2013. Det samlede budsjettet til sakkyndige er etter dette på 7 mill. kr. Kort oppsummert innebærer dette at av styrkingen av budsjettet på 10 mill. kr er om lag halvparten avsatt til IKT-prosjektet og halvparten på styrking av kjernevirksomheten. Overføringene fra 2012 går til IKT-prosjektet.

Budsjettbehov for årene 2014-16

Både IKT-prosjektet og tilsynsprogrammet som nå kan iverksettes i 2013 vil først få full kostnadseffekt i 2014. I tillegg kommer at vi fortsatt må legge til grunn økning i søknadsmengden for godkjenning av utenlandsk utdanning¹⁴. Budsjettutfordringen for 2014 forsterkes ytterligere av at NOKUT etter alt å dømme vil få økte kostnader pga. flytting til nye lokaler, og at driftsrammen de facto vil være 3 mill. kr mindre enn i 2013 (pga. overføringene fra 2012). Dette medfører et stort merbehov i årene framover med en topp i 2014 og 15.

I beregningene av merbehov er det lagt følgende forutsetninger til grunn:

- IKT-prosjektet gjennomføres etter den økonomiske framdriftsplanen som framgår av vedlagte notat.
- realistiske prognoser for antall søknader
- NOKUTs faglige virksomhet legges på et minimum innenfor rammen av det lov og regelverk tillater inntil ny IKT-plattform er innført
- uthenting av effektiviseringsgevinster fra samordning av søknadsbehandlingen på tilsynsområdet og bruken av sakkyndige
- «spesialoppdrag» som bl.a. studentundersøkelsen, evt. videreføring av flyktningeprojektet, informasjon om kvalifikasjonsrammeverket (NKR) og evt. nye oppgaver av tilsvarende karakter finansieres med særskilte midler

Merbehovene er oppsummert i følgende tabell. Under tabellen kommenteres de enkelte poster.

	Ny satsing 2012/13 ¹⁵	Behov 2014	Behov 2015	Behov 2016
IKT-prosjektet	8 030	11 280	12 030	6 600 ¹⁶
Økte kostnader til sakkyndige	2 000	4 250	4 200	4 700
Økt kapasitet (Tilsynsavdelingen)	1 500	2 400	3 200	3 200
Økt kapasitet (Utlandsavdelingen)	1 500	2 400	3 200	3 200
Nye kontorlokaler-flytte/innredning		2 000		
Sum	13 030	22 330	22 630	18 460
Merbehov pr år i forhold til 2013		12 300	12 600	8 430

¹⁴ Vi har i årsplanen måttet justere opp prognosen for søknadsveksten til utenlandsk utdanning fra 10 til 15%. Vi har imidlertid ikke justert budsjettallene tilsvarende.

¹⁵ Nysatsingen inkluderer forventninger om 3 mill. kr i overføringer fra 2012 til 2013.

¹⁶ Det forutsettes at antall stillinger til IKT-området igjen kan reduseres til én. Reduksjonen tas ved naturlig avgang.

IKT-prosjektet

Når det gjelder IKT-løftet vises det til vedlagte notat. Oppsummeringsvis innebærer framdriftsplanen for IKT-prosjektet et årlig merbehov til investeringer i perioden 2013-2015 på i gjennomsnitt 6 mill. kr. Det årlige merbehovet til driftsutgifter vil vokse fra 1,5 mill. kr til 6,6 mill. kr i 2016. Prosjektet er en investering for å kunne yte bedre og mer effektive tjenester overfor våre brukere med norsk utdanning.

Tilsyn: Bruk av sakkyndige og kapasitet

For beregningene rundt saksbehandlingen på tilsynsfeltet har vi lagt dagens regelverk til grunn. Dette er rimelig i og med at evt. nytt regelverk realistisk sett tidligst kan iverksettes fra 2015. Vi legger for øvrig til grunn at ressursbehovet med nytt regelverk vil være omtrent det samme som med eksisterende regelverk, men med en dreining av ressursene fra søknadsbehandling til oppfølging av eksisterende utdanninger.

Ut fra disse forutsetninger ser vi at det for å vise rimelig aktivitet knyttet til alle deler av tilsynsmandatet vil være nødvendig med en videre opptrapping av budsjettet til sakkyndige og behov for å øke bemanningen med én stilling i både i 2014 og 2015 utover kapasitetsøkningen i 2012/13. Hovedårsaken er innføringen av en regulær, dog begrenset, aktivitet knyttet til tilsyn med eksisterende studietilbud fra 2013 som først får full kostnadseffekt (utgifter til sakkyndige) fra 2014. Når det gjelder søknadsbehandlingen er prognosen for de ulike søknadstypene litt varierende, men i sum forventer vi at søknadstrykket vil holde seg noenlunde konstant fram til man evt. innfører en ny tilsynsmodell.

Vi har for øvrig i beregningene allerede innkalkulert at vi skal gjennomføre flere effektiviseringstiltak. De viktigste er:

- Reduksjon av antall sakkyndige i komiteene der regelverket gjør det mulig, og det er faglig forsvarlig
- Paneltenkning, dvs. at de samme sakkyndige behandler flere søknader der det er mulig
- Slå sammen prosesser, eksempelvis kombinere institusjonsakkreditering og evaluering av kvalitetssikringssystemer
- Utvide dialogfasen i tilsynet med eksisterende studier for potensielt å redusere behovet for revideringer ytterligere

Godkjenning av utenlands utdanning: Kapasitet

For saksbehandlingen knyttet til godkjenning av utenlandsk utdanning har vi lagt til grunn en årlig økning i søknadsmengden på 10%. Anslaget må sies å være forsiktig, og det er en risiko for at økningen blir større dersom krisen i Europa medfører betydelig økt innvandring fra landene som rammes hardest, og dersom krisen i Midt-Østen forverrer seg. Vi vil ha behov for å øke bemanningen med én stilling i både i 2014 og 2015 utover kapasitetsøkningen i 2012/13. Hvis ikke, anslår vi at saksbehandlingstiden vil stige kraftig, jf. tabellen under med historikk og prognoser for saksbehandlingen.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nyregistrerte individuelle søknader	2661	3113	3879	4357	5400 ³	5271	5798	6377	7015
Ferdigbehandlede individuelle søknader	2484	2813	3627	3971	4340	5000	5300	5400	5800
Rådssaker (mottatte)	346	387	454	442	547	650	725	800	875
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (måned)	3,0	2,8	2,8	3,1	3,0	<3,1	<3,1	<3,4	<3,6

Estimert behov for bemanningsøkning gjelder selv om vi også legger opp til flere effektiviserings tiltak i tråd med vår langtidspan for å utvikle feltet:

- Fokusering av ressurser på kjerneaktivitetene, med prioritet på godkjenning av utenlandsk utdanning
- Samordning og profesjonalisering av telefon- og besøkstjenestene
- Gjennomgang av saksbehandlingsrutinene for å sikre optimal arbeidsflyt
- Mer brukervennlige hjemmesider
- Skarpere prioritering av arbeidsoppgaver og tjenestenivå, bl.a. for rådssaker

Nye kontorlokaler-flytting

NOKUT vil i løpet av første del av 2013 ta beslutning om ny avtale om leie av kontorlokale. Nåværende avtale går ut i januar 2014. Det er allerede mye som tyder på at NOKUT må flytte i 2014, enten som en midlertidig løsning eller permanent, som følge av at det er forhold ved dagens lokaler som ikke tilfredsstiller statens krav til lokaler. NOKUT kjører nå en prosess med utredning av framtidig kontorbehov og markedssøk med bistand og rådgiving fra Statsbygg. Selv om det ennå er tidlig i prosessen, tilsier Statsbyggs erfaringstall at det må påregnes høyere pris pr kvm i framtidige lokaler bl.a. som følge av regelbestemte høyere standardkrav enn det nåværende lokaler tilbyr. Dette vil naturligvis være en ekstrakostnad for virksomheten. NOKUT jobber imidlertid for en framtidig kostnads- og arealeffektiv løsning, bl.a. ved at det åpnes for landskapsløsninger.

Det er fra NOKUTs side hele tiden lagt til grunn at en evt. økning i leieutgifter må dekkes innenfor eksisterende rammer. Nye lokaler vil imidlertid medføre behov for en del investeringer i nytt inventar som er tilpasset de nye løsningene. Dette er investeringer som uansett vil komme i og med at det meste av NOKUTs inventar er over 10 år gammelt. Problemet er at fornyelsesbehovet vil komme samlet i 2014. I tillegg må det påregnes en ekstraordinær kostnad til flytteprosessen. Det foreslås derfor en styrking av NOKUTs driftsbudsjett for 2014 på 2 mill. kr.

Forslag til delvis inndekning på statsbudsjettet gjennom søknadsgebyrer

For å finne inndekning for NOKUTs merbehov i 2014 foreslås det at departementet vurderer innføring av søknadsgebyrer etter selvkostprinsippet på tilsynsområdet. Med utgangspunkt i en pris tilsvarende kostnadene til bruk av sakkyndige pr søknad, har NOKUT beregnet en årlig inntekt på om lag 4 mill. kr. Beregningene er kun basert på kostnadene til bruk av sakkyndige. Dersom også administrasjonens kostnader tas inn i gebyrberegningene vil inntektsgrunnlaget øke. Nøyaktige beregningene på dette må NOKUT evt. komme tilbake til. Et søknadsgebyr vil i tillegg kunne bidra til høyere kvalitet på søknadene og dermed raskere saksbehandlingstid.

³ Halvparten av den ekstreme økningen i antall registrerte søknader fra 2011 til 2012 skyldes at NOKUT mot slutten av 2012 har fått unna noen av søknader til registrering. Derfor er økningen fra 2011 til 2012 kunstig høy og vi forventer en liten nedgang i nyregistrerte søknader i 2013.

Det vil også være mulig å innføre søknadsgebyrer på utlandsområdet. Med over 5000 søknader i året vil dette kunne ha et betydelig inntekspotensial selv med et relativt beskjedent gebyr. NOKUT vil imidlertid ikke anbefale dette før andre løsninger er vurdert i og med at NOKUTs virksomhet knyttet til godkjenning av utenlandsk utdanning også er et viktig integreringspolitisk virkemiddel.

Avslutningsvis vil vi understreke at det pga. den vanskelige budsjettssituasjon vil være nødvendig med fortsatt god dialog om saken. Vi vil også minne om at budsjettbehovene skissert i dette brevet ikke er knyttet til nye satsinger, men til basal drift av kjerneoppgaver. Oppsummert dreier det seg om nødvendige midler til:

- å gjennomføre hele tilsynsoppdraget gitt i UH-loven.
- å ta unna en konstant økning i antall søknader om godkjenning av utenlandsk utdanning.
- å gjennomføre helt nødvendig IKT-investeringer for å kunne yte effektive tjenester til våre brukere.

Vi bidrar gjerne med ytterligere opplysninger og forklaringer til budsjettforslaget dersom det er ønskelig.

Med hilsen

(sign)

Petter Aaslestad
Styreleder

Terje Mørland
Direktør

Vedlegg:

- Oppfølging av NOKUTs IKT-strategi (u.off jf. § 14)